

**CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI
DIN REPUBLICA MOLDOVA
COORDINATING COUNCIL ON AUDIOVISUAL OF MOLDOVA**

---

str. Vlaicu Pîrcălab, nr. 46, MD-2012 Chișinău • tel: (373 22) 277551 • fax: (373 22) 277471 • <http://www.cca.md>

RAPORT

**monitorizarea modului de reflectare a campaniei electorale în cadrul
emisiunilor informative ale posturilor de televiziune**

Perioada: 21 - 31 mai 2011

**Posturi monitorizate: Moldova 1, Prime, NIT, N 4,
Euro TV Chișinău, TV 7, Jurnal TV, Publika TV**

Metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor

În scopul monitorizării conținutului mediatic, în particular a emisiunilor de știri, CCA utilizează metodologia de monitorizare a mass-media, adoptată oficial la ședința CCA din 29 octombrie 2010 și discutată în detalii la seminarul care a avut loc la 21-22 octombrie la Chișinău. Aceasta reprezintă preponderent o abordare cantitativă de monitorizare cu elemente calitative. Prin intermediul *indicatorilor* identificați metodologia permite stabilirea dacă radiodifuzorii au respectat sau nu obligațiile legale, spre exemplu, în ce măsură radiodifuzorii respectă pluralismul politic. În scopul analizei cantitative a reflectării în mass-media a actorilor sau entităților relevante, *unitatea de analiză* este identificată ca parte a mesajului dedicat actorului politic sau subiectului selectat. De fapt este volumul de timp în care la actorii politici se face referință sau aceștia apar direct în emisie. Este important să se înțeleagă modul în care s-a utilizat timpul/spațiul. Timp/spațiu legal nu înseamnă în mod automat reflectare egală. Tonalitatea reflectării și modul în care actorul politic sau entitatea respectivă este prezentat(ă) reprezintă informații importante ce completează datele referitoare la acordarea timpului. De asemenea este important să fie analizată tonalitatea reflectării în perspectiva cazurilor particulare care prezintă actorii în lumină pozitivă sau negativă, așa cum doar faptul că o cotă parte de reflectare a actorilor a fost pozitivă sau negativă nu trebuie în mod automat să ducă la concluzia că instituția media respectivă este părtinitoare în defavoarea sau în favoarea unui actor. Natura relatărilor și modul în care informația a fost prezentată trebuie să fie supuse unor analize suplimentare. *Secvența de timp* legată de *actorul politic relevant* este codificată în conformitate cu următoarele variabile: *discursul direct-indirect* și *tonalitatea reflectării* (pozitiv, neutru, negativ). Unitățile de analiză sunt înregistrate și codificate separat cu variabile selectate. Timpul/spațiul acordat actorilor relevanți este măsurat în secunde. Activitățile de monitorizare a mass-media sunt efectuate de o echipă de monitori, care au participat la activități de instruire în domeniul monitorizării media, cu privire la procedurile și tehnicile de monitorizare. Suplimentar la abordarea cantitativă de monitorizare menționată mai sus, care produce statistici referitoare la volumul de timp acordat actorilor politici și modul în care timpul este acordat, monitorii media analizează de asemenea anumite segmente ale emisiunilor; în cadrul emisiunilor de știri acestea sunt subiectele de știri. Subiectele de știri sunt analizate cu referire la cerințele legale, inclusiv respectarea articolului 7 al Codului Audiovizualului, dar și a cerințelor Codului Electoral și a regulamentului CEC.

Selectarea instituțiilor media și a programelor monitorizate

Prezentul raport reflectă rezultatele monitorizării principalelor buletine de știri ale posturilor TV cu acoperire națională: Moldova 1 (“Mesager”- ora de difuzare 21:00); Prime (“Primele știri”- ora de difuzare 21:00); NIT (“Curier” – ora de difuzare 20:00); Euro TV Chișinău (“Știri” - ora de difuzare 20:30); și ale posturilor de televiziune: N4 (“Obiectiv” - ora de difuzare 19:30); TV7

(“Cotidian” - ora de difuzare 18:00); Jurnal TV (“Jurnalul orei 20:00”) și Publika TV (“Știrile orei 21:00”).

Perioada monitorizată

Raportul cuprinde perioada 21-31 mai 2011.

Rezultatele monitorizării

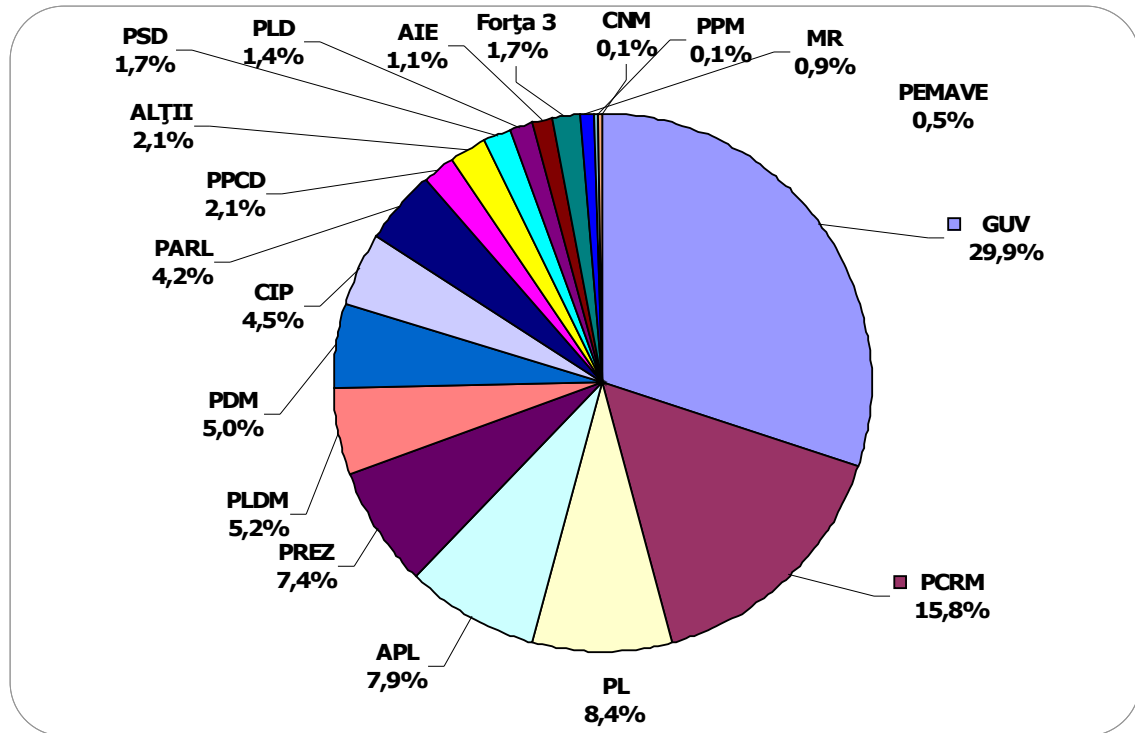
Raportul prezintă datele monitorizării efectuate în perioada 21-31 mai 2011 de către colaboratorii Direcției monitorizare a CCA, în colaborare cu expertul Consiliului Europei, Marek Mracka (MEMO 98) la capitolele: timpul total direct și indirect acordat subiecților politici în cadrul principalelor buletine de știri; timpul și tonalitatea reflectării subiectelor electorale; timpul total dedicat candidaților la funcția de primar al mun. Chișinău, precum și tonalitatea reflectării subiecților electorali înscriși în cursa electorală pentru funcția de primar general al capitalei. De asemenea, Raportul vizează și timpul total acordat candidaților independenți, Guvernului, Președintelui Interimar și municipalităților locale.

Gradul de acoperire a subiectelor cu caracter electoral în edițiile de știri:

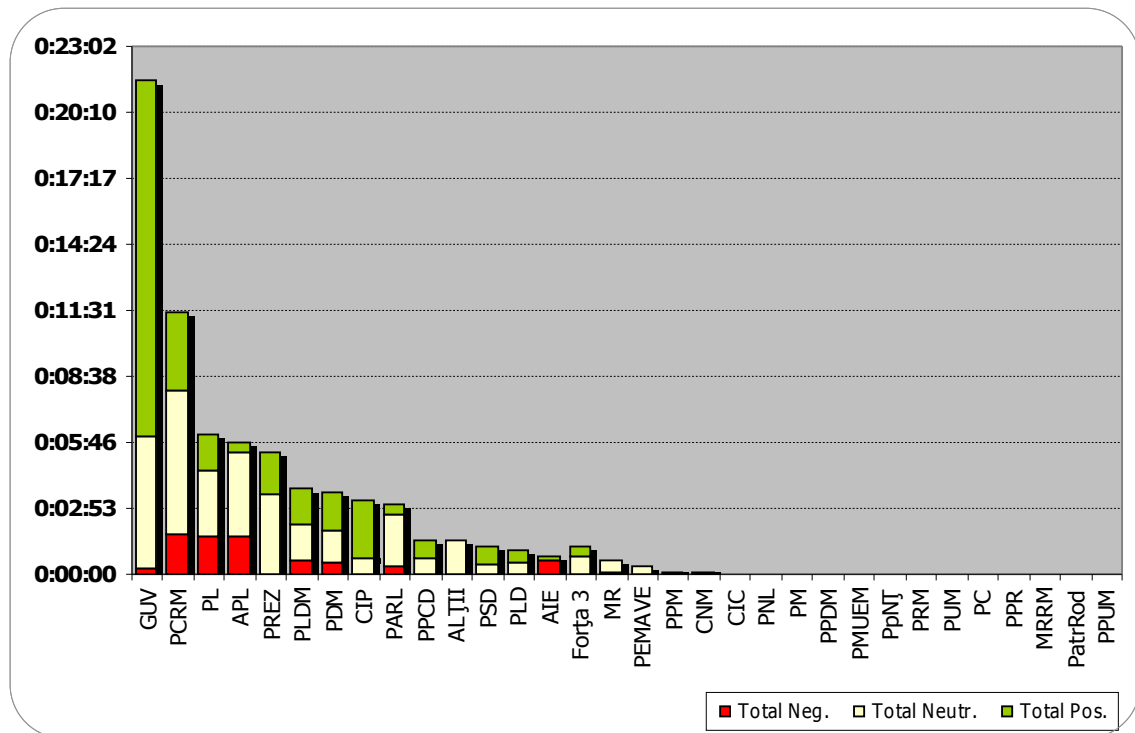
Postul TV	Timp total direct și indirect acordat subiecților politici în cadrul principalelor buletine de știri
NIT	2 ore 41 minute 59 secunde
Jurnal TV	1 oră 22 minute 17 secunde
Prime	1 oră 17 minute 33 secunde
Moldova 1	1 oră 12 minute 02 secunde
Publika TV	1 oră 03 minute 30 secunde
N 4	58 minute 19 secunde
TV 7	40 minute 03 secunde
Euro TV	20 minute 32 secunde

Moldova 1

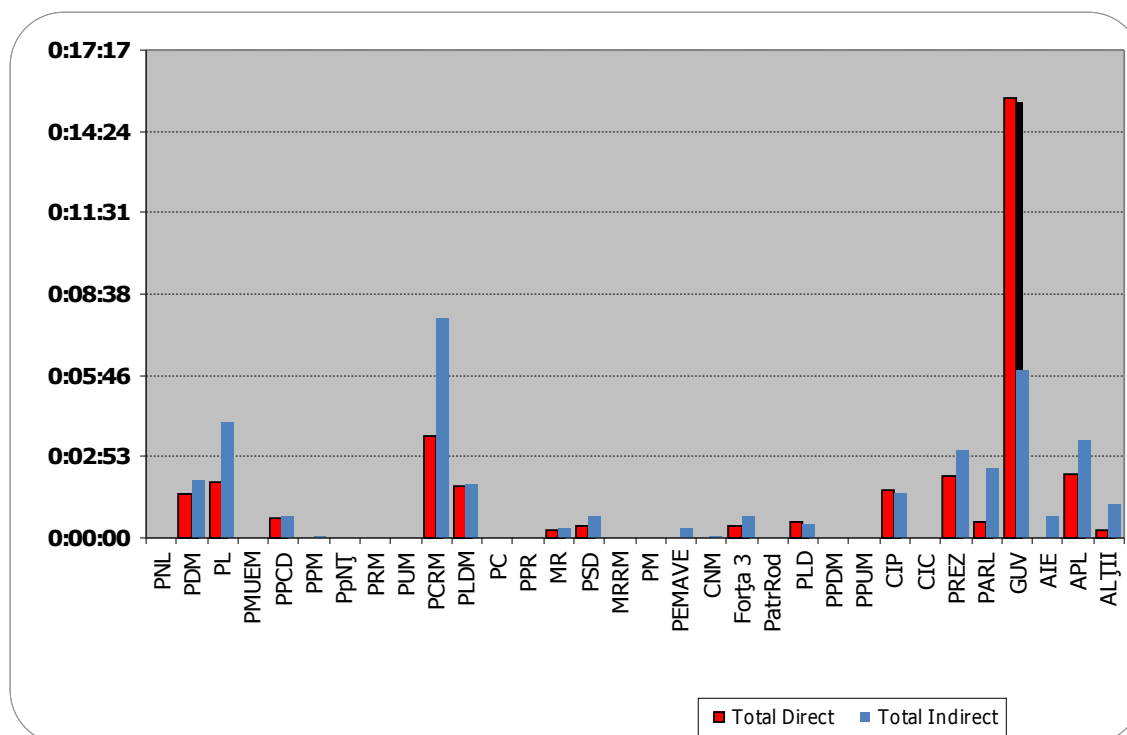
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

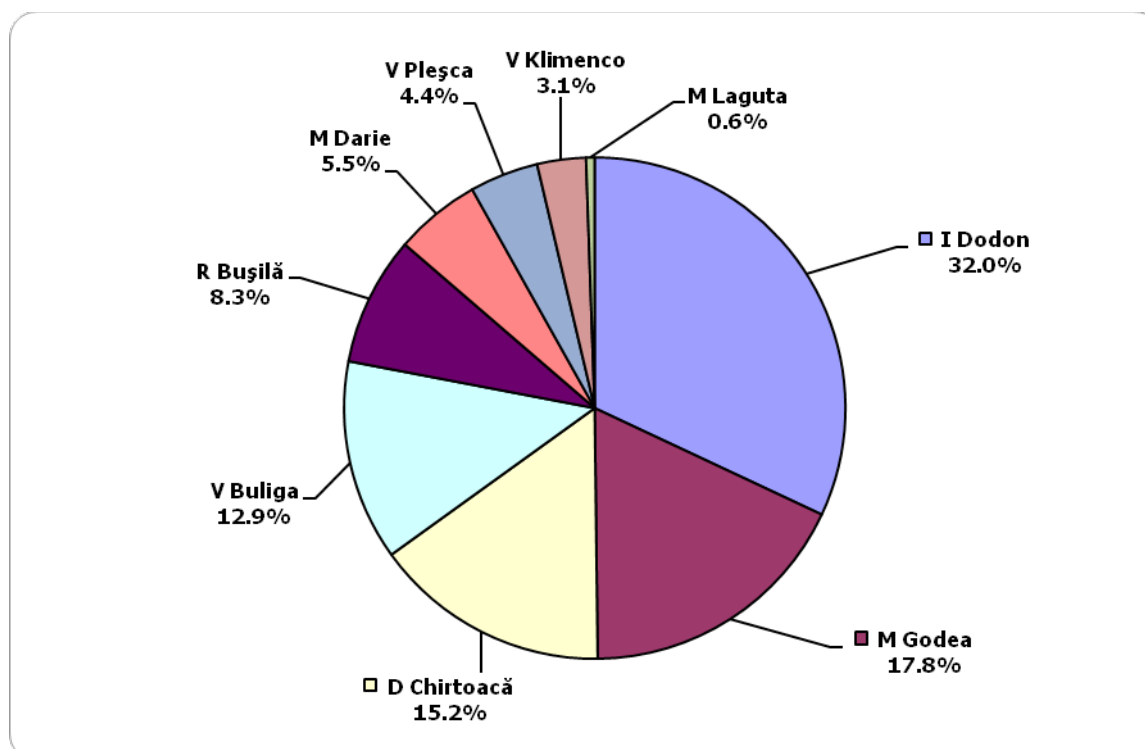
Distribuția timpului direct și indirect

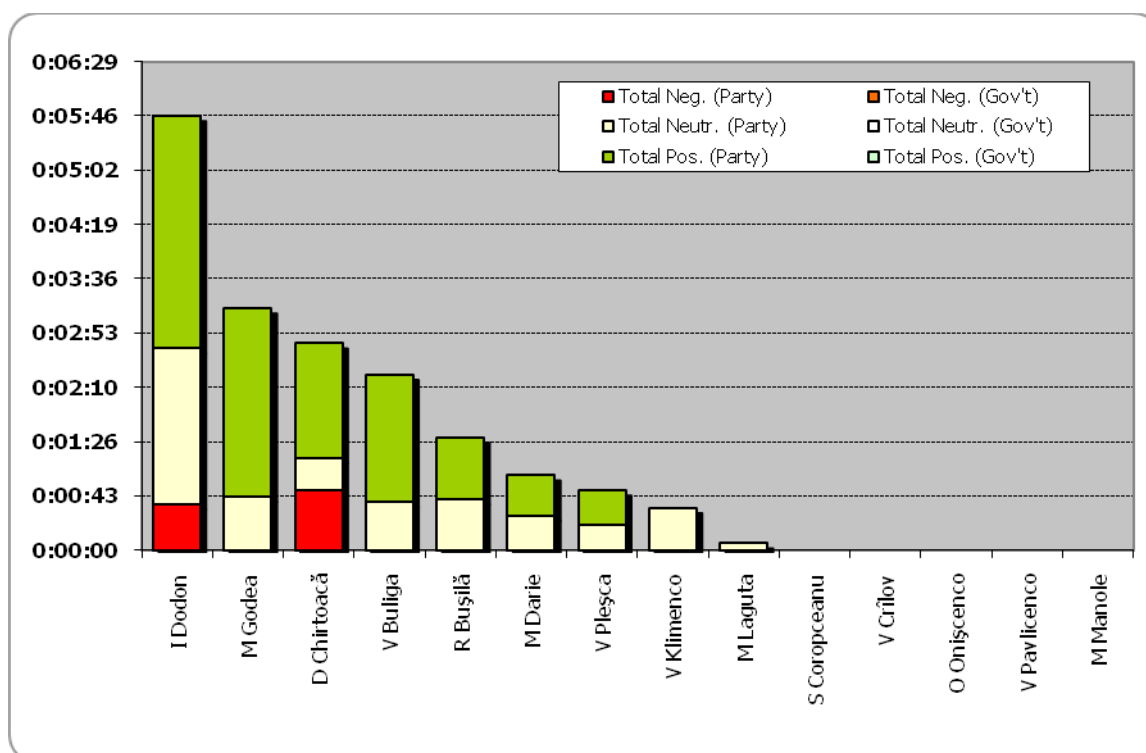
Conform datelor statistice ale monitorizării, avem următorul tablou procentual de reflectare a subiecților politici la postul public TV Moldova 1: Guvernul – 29,9%; PCRM – 15,8%; PL – 8,4% ; APL – 7,9%; PREZ – 7,4%, PLDM – 5,2%, PDM – 5,0%; CIP – 4,5%; PARL – 4,2%. Activitatea Guvernului e prezentată preponderent în tonalitate pozitivă (pozitiv – 15 min.49 sec.; neutru – 5 min. 47 sec.; negativ – 0 min. 15 sec).

Partidelor și formațiunilor politice PPCD, PSD, PLD, AIE, Forța 3, MR și REMAVE le-a revenit o parte nesemnificativă din timpul de prezentare în principalul buletin de știri, „Mesager” de la ora 21:00.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

Numărul candidaților la funcția de primar al municipiului Chișinău, activitatea cărora a fost reflectată în principala ediție de știri, a scăzut, în comparație cu perioada 12-20 mai 2011, de la 11 la 9 persoane. În procente, timpul revenit fiecărui candidat arată astfel: Igor Dodon – 32,0%; Mihai Godea – 17,8%; Dorin Chirtoacă – 15,2%; Valentina Buliga – 12,9%; Radu Bușilă – 8,3%; Marcel Darie – 5,5%; Valeriu Pleșca – 4,4%, V. Klimenco – 3,1 % și M. Laguta – 0,6 %.

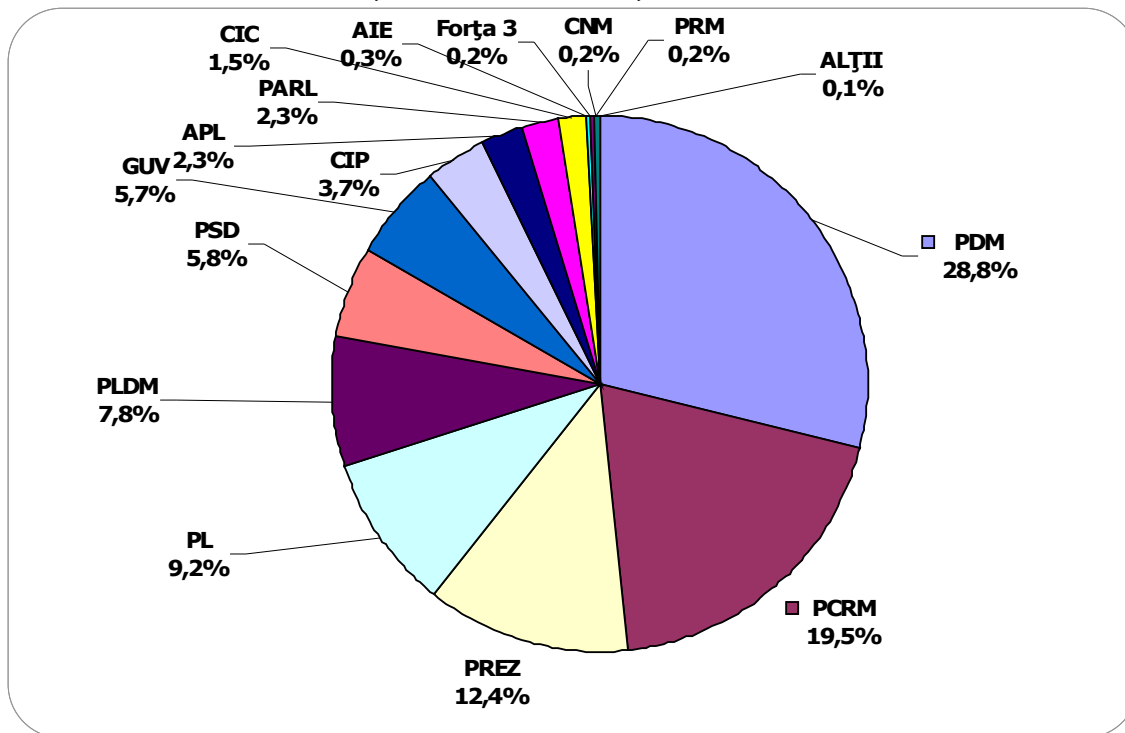
Postul public de televiziune Moldova 1 a prezentat actorii politici într-o manieră echilibrată și ușor favorizantă, tonalitatea negativă atestată în cazul candidaților Igor Dodon și Dorin Chirtoacă explicându-se prin atacurile reciproce ale acestora.

Conform p. 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, „...Difuzarea/publicarea rezultatelor sondajelor de opinie va fi însoțită de următoarele informații: ... solicitantul și sursa de finanțare a sondajului”. Sursele de finanțare nu au fost prezentate în cadrul subiectelor cu referință la sondajele efectuate de Societatea Sociologilor și Demografilor din Moldova (27.05.11-21:08); Institutul de Politici Publice și laboratorul "Sociologia Politicii" (30.05.11 – 21:07).

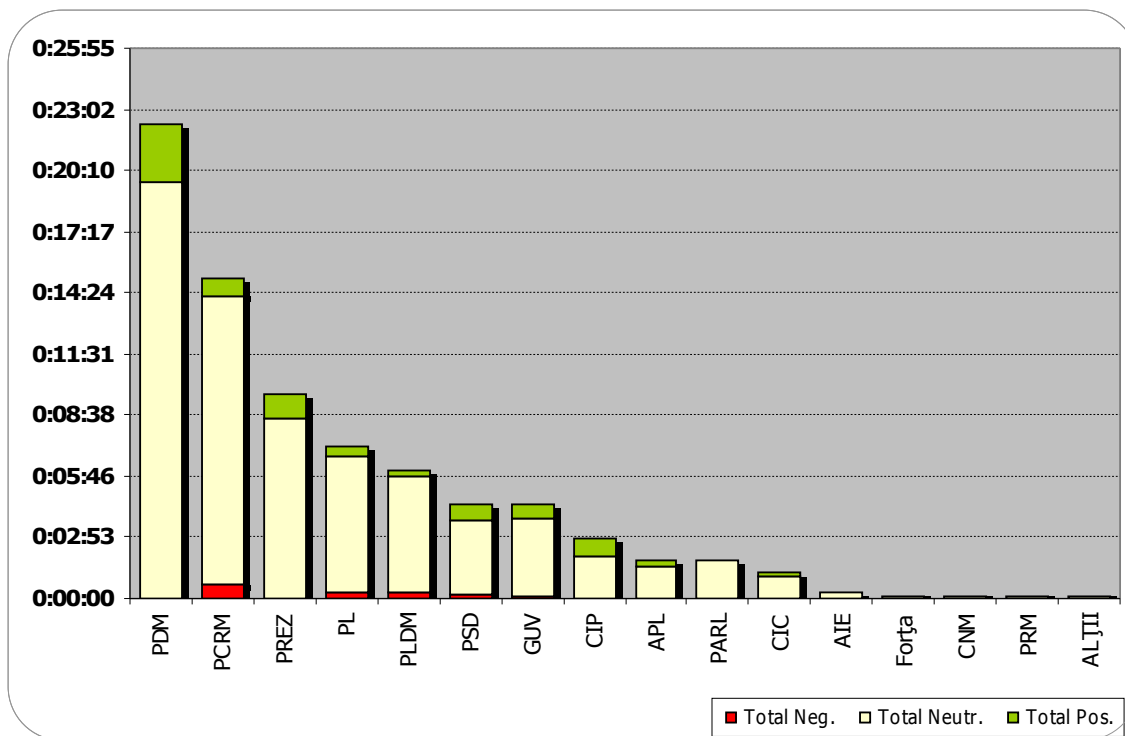
În linii generale postul TV Moldova 1 a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor ce vizau situații de conflict, nu au fost depistate abateri grave de la legislația în vigoare, cu excepția derogării de la p. 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, de asemenea nu au fost înregistrate cazuri care ar provoca îngrijorări referitor la modul de reflectare a campaniei electorale de către postul TV sus-numit.

PRIME

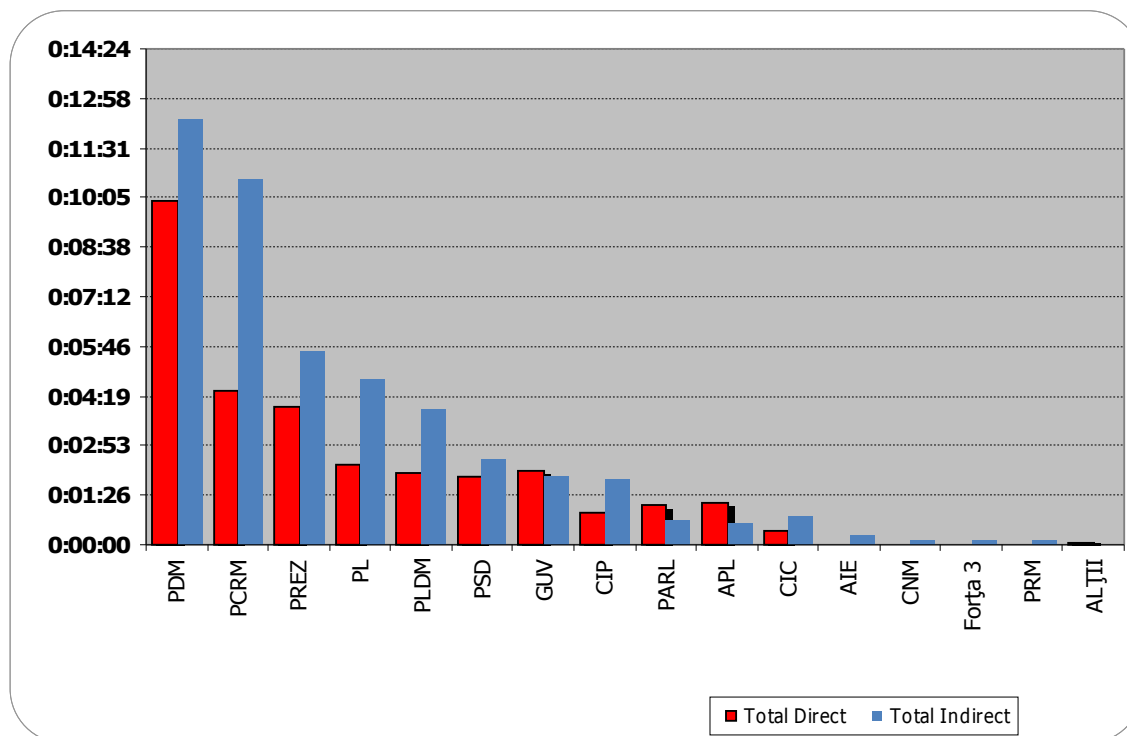
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

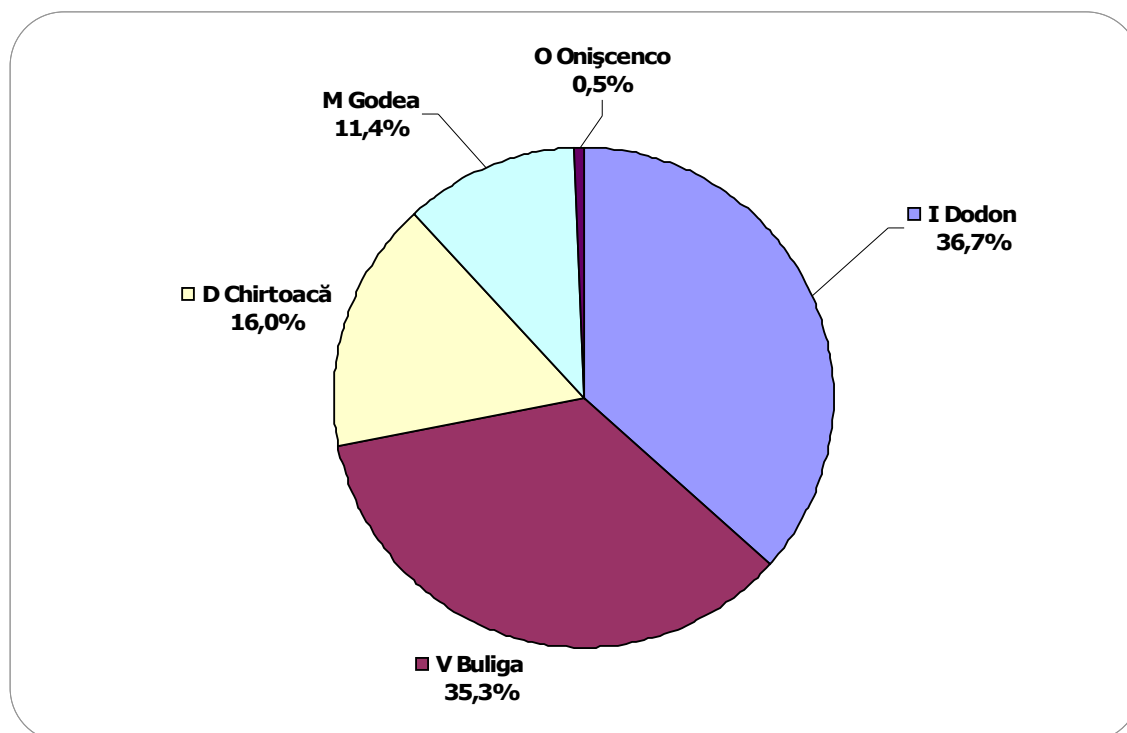

Distribuția timpului direct și indirect

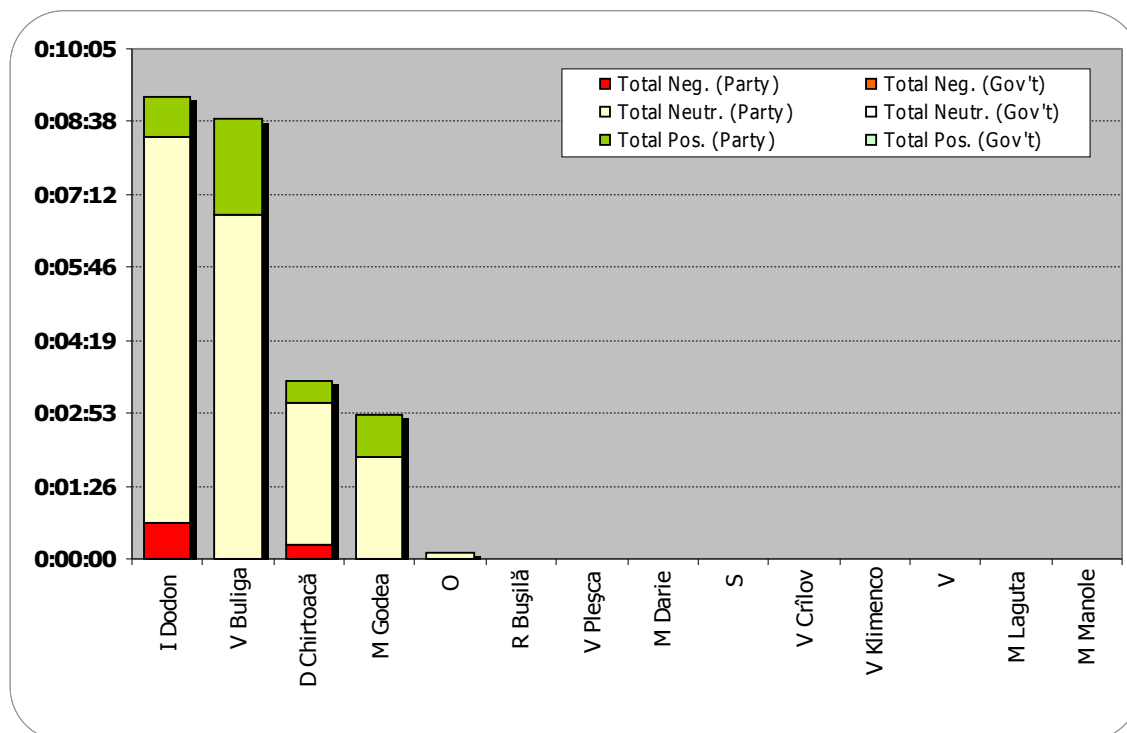
În cadrul emisiunilor de știri ale postului TV Prime cea mai mare cotă din volumul reflectării a fost acordată PDM – 28,8%, prezentarea acestui partid avînd o tonalitate neutră și ușor pozitivă. Prezentarea celorlalte partide a fost în general neutră. PCRM în această perioadă de monitorizare la postul Prime, a avut o cotă de 19,5% din reflectarea în buletinele de știri. PL, PLDM și PSD – au avut 9,2%, 7,8% și respectiv 5,8%. O cotă considerabilă din volumul reflectării în buletinele de știri a avut-o Președintele – 12,4%, cu o prezentare preponderent neutră.

Timpul total dedicat concurenților la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

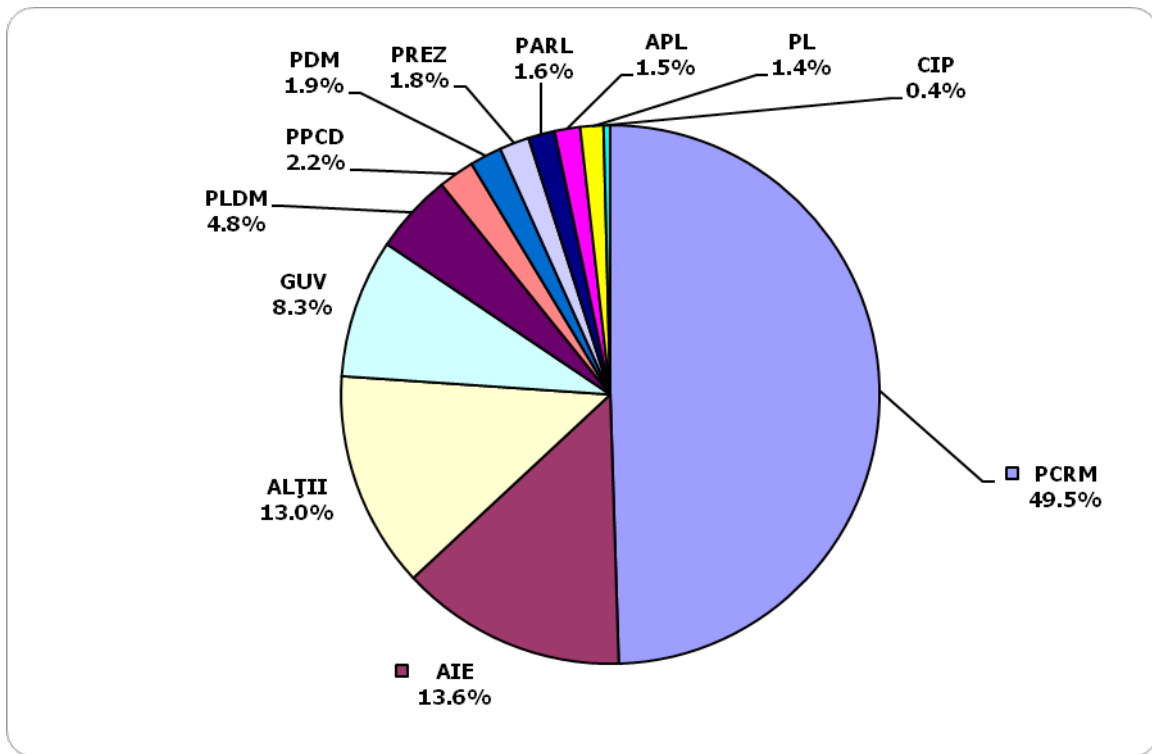

Postul de televiziune Prime a acordat un volum minim de timp la cinci candidați la funcția de primar al municipiului Chișinău. Dintre aceștia, I. Dodon și V. Buliga au avut cele mai mari cote din volumul de reflectare – 36,7% și respectiv 35,3%. În timp ce prezentarea lui I. Dodon a fost în general neutră, V. Buliga a fost reflectată ușor pozitiv. Candidații electorali D. Chirtoacă și M. Godea au fost reflectați cu 16% și respectiv 11,4% din volumul de reflectare în buletinele informative, prezentați în linii generale neutru.

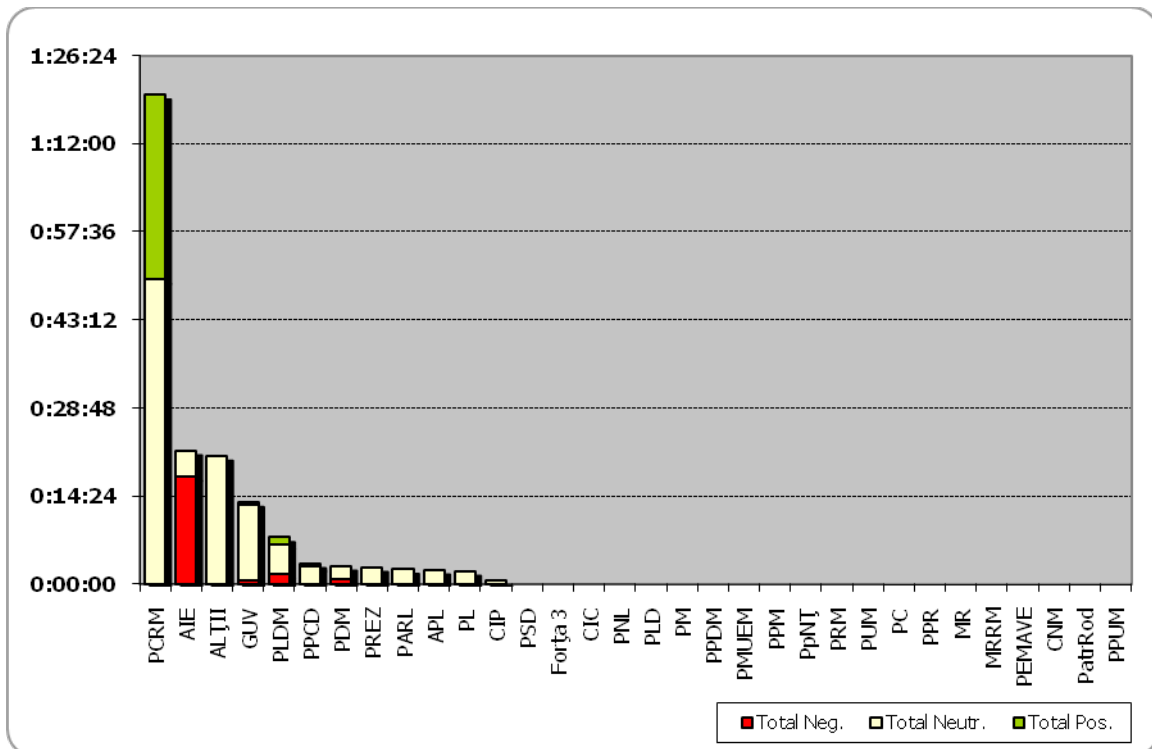
Postul de televiziune Prime, a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate cazuri serioase care ar provoca îngrijorări față de modul în care a fost reflectată campania electorală în cadrul emisiunilor informative ale postului de televiziune în cauză.

NIT

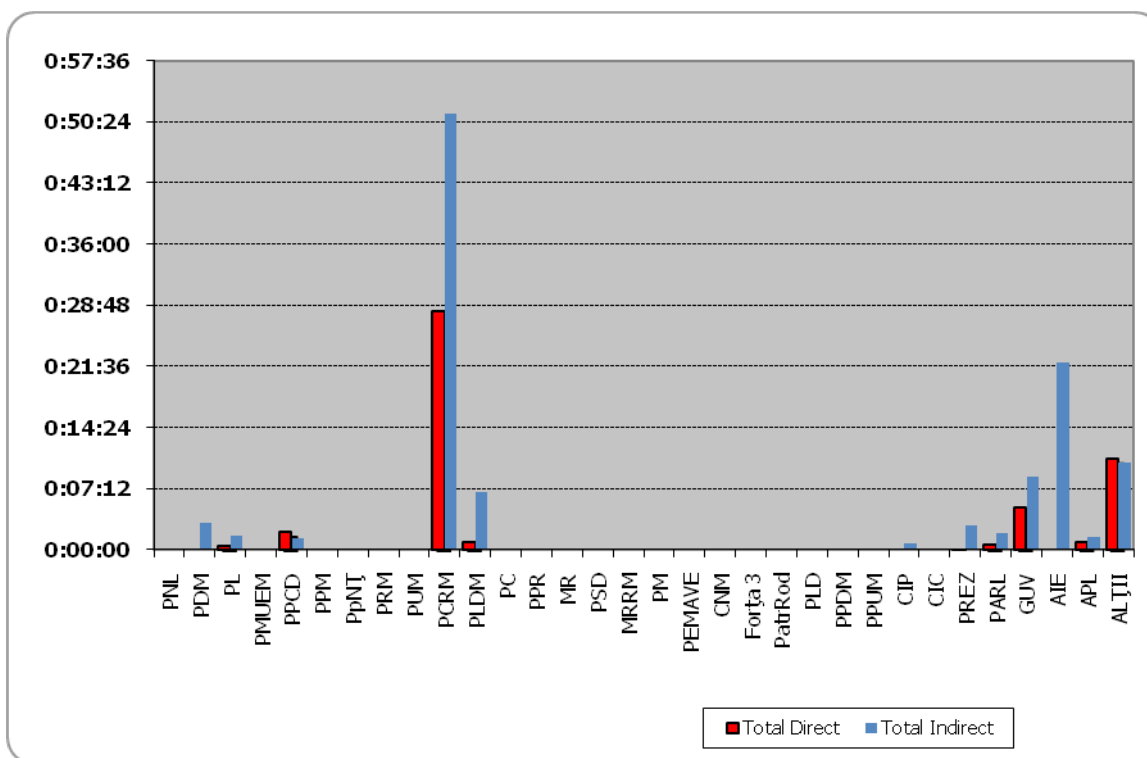
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

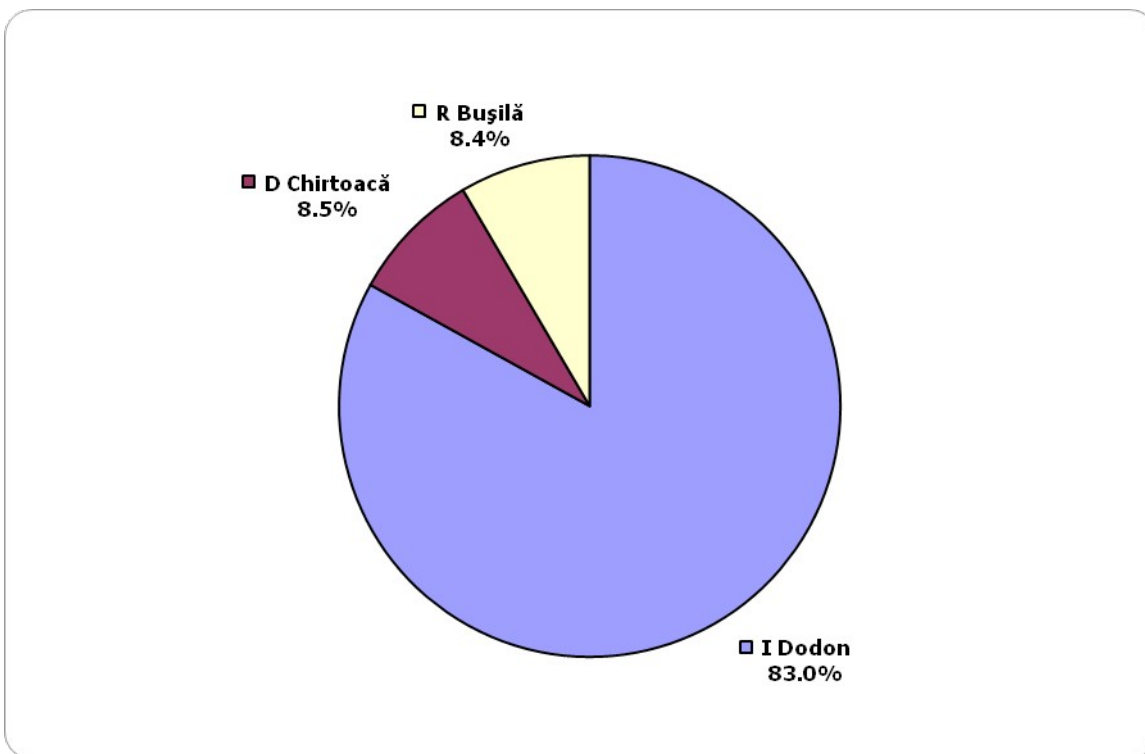
Distribuția timpului direct și indirect

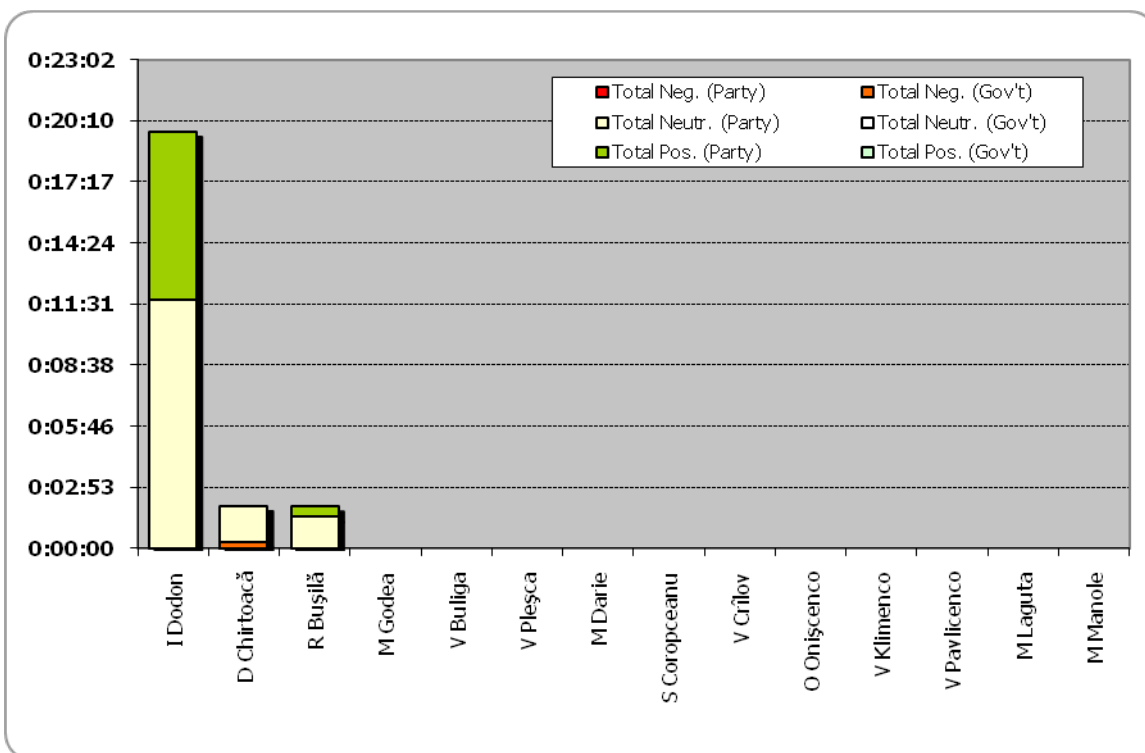
În perioada 21-31 mai, activitatea postului de televiziune NIT a fost axată în preponderență pe propaganda electorală în favoarea partidului de opoziție. Predominante în această perioadă au fost materialele care au ținut de reflectarea activității și acțiunilor PCR, în aspect pozitiv. Analizând în ansamblu conținutul buletinelor de știri, se poate observa că, majoritatea subiecților sunt centrate pe unele și aceleași evenimente, un exemplu elocvent este desfășurarea marșurilor de protest organizate de PCR la 22 și 29 mai curent.

După cum a fost menționat mai sus, NIT a oferit cea mai largă prezentare (în ansamblu 2 ore 41 minute și 59 secunde) a actorilor politici în comparație cu alte posturi monitorizate. PCR a dominat reflectarea în știri cu 49,5% din timpul de prezentare a subiecților politici, reflectarea acestora fiind pozitivă. Alți subiecți politici au primit un spațiu nesemnificativ de timp. Deși AIE i s-a acordat 13.6%, dar reflectarea acesteia a fost indirectă și preponderent în tonalitate negativă. Ceilalți subiecți politici relevanți beneficiind de un spațiu de timp nesemnificativ: GUV- 8,3% PLDM – 4,8%, PPCD- 2,2%, PDM – 1,9%, reflectarea cărora este prezentată într-o tonalitate neutră.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Țimpul și tonalitatea reflecției

Comparativ cu perioadele anterioare de reflectare a protagoniștilor electorali, în cea de-a treia perioadă de monitorizare a acestui post se atestă un dezechilibru în reflectarea candidaților la funcția de Primar al Capitalei. Astfel dacă în prima perioadă acesta a reflectat 6 candidați din 14 înscriși în cursa electorală, în a doua 5 candidați, atunci în perioada prezentului Raport au fost mediatizați doar 3 candidați (Igor Dodon – 83,0%; Dorin Chirtoacă – 8,5%, Radu Bușilă – 8,4%). Se atestă o

îmbunătățire în tonalitatea reflectării concurenților electorali la funcția de primar al municipiului Chișinău, de la negativ la neutru.

În cadrul buletinelor de știri ale celei de a treia perioadă de monitorizare au fost depistate următoarele derogări de la legislația în vigoare:

24.05.2011, segmentul de timp 22:13:23, știrea nr. 1 (Subiect referitor la spotul electoral al lui Vladimir Filat, despre care jurnaliștii de la NIT afirmă că scenariul și textul se aseamănă cu spotul electoral a lui Ronald Reagan din 1984. În continuare sunt date secvențe din spotul electoral al lui Reagan. Jurnalistul menționează că: reacția americanilor la povestea lui Reagan elucidată în filmulețul electoral a fost una zdrobitoare, deoarece el a descris rezultatele reale obținute în primul său mandat, fapt care l-a ajutat să obțină și pe al doilea. Reacția la spotul lui Filat însă este inversă. Spotul electoral al lui Filat este separat pe secvențe mici, fiecare fiind comentată de jurnalist și contra argumentată de opinia cetățenilor. De exemplu: Spot Filat - " E dimineață din nou în Moldova, oamenii vor merge la lucru. Astăzi mai mulți decât ieri". Comentariul jurnalistului - Filat pretinde că a oferit tot mai multe locuri de muncă, însă datele oficiale ale Biroului de statistică arată viceversa. Spot Filat - "O sută de copii se vor naște azi într-o țară liberă și tot atâtea se vor întoarce azi acasă, pentru că țara noastră are un viitor". Urmează comentariile cetățenilor care spun că sunt nevoiți să plece peste hotare pentru a exista. Spre final, jurnalistul citează un țăran din Anenii Noi, care ar fi spus că:" dacă tendința actuală se va păstra, în țară vor rămâne doar bătrînii, invalizii și Filat". Imediat după acest citat este plasată o secvență din spotul lui Filat cu textul „Eu știu asta, voi știți asta, un viitor pe care îl construim astăzi împreună". Prin subiectul respectiv s-au încălcat art. 12 (*publicitatea electorală nu poate fi plasată în emisiunile de știri*), art. 17 „*materialele electorale nu pot fi însoțite de comentarii*” din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale din 5 iunie 2011 și art 7 b) "*să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri*" din Codul Audiovizualului.

27.05.2011, segmentul de timp 22:08:50, știrea nr. 3 (PCRM anunță despre acțiunea pașnică de protest, care va avea loc pe 29 mai, la Chișinău. În continuare sunt date opiniile trecătorilor vizavi de marșurile de protest. La finalul subiectului, în segmentul de timp 22:11:05, este plasată o secvență video cu o durată de 1 minut și 32 secunde, în care se recurge la tertipuri de montaj, colaj de imagini video (este prezentată Moldova înfloritoare cu simbolul lui Ștefan cel Mare, Moldova cu tradiții, care s-a transformat într-o țară care degradează, tinerii nu au viitor (în imagine apare un tânăr cu paharul de alcool în mână) titlu: „oligarhii fac legea” (în imagini Filat cu Plahotniuc în Parlament). Apoi pe fundalul tricolorului este plasat mesajul: "Crezi că țara își poate reveni?", urmează întrebarea "CUM?" pe fundal negru, după care apar imagini de la marșul de protest organizat de PCRM cu mesajul "Dacă este patriotism", "respect" (secvențe de la memorialul Eternitate din 9 mai), "unitate", „renaște puterea poporului, făurește viitorul lui" (secvențe de la marșul de protest). Secvența video se încheie cu imaginea în prim-plan a unui participant la marș îmbrăcat în tricoul de culoare roșie pe

care se citește clar „Votez Moldova”, care este încadrat de mesajul grafic: „făurește viitorul”. Secvența video respectivă este un mesaj propagandistic electoral în favoarea unui partid. Astfel, acest subiect a încălcat prevederile art. 12 al Regulamentului CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale din 5 iunie 2011 („*publicitatea electorală nu poate fi plasată în emisiunile de știri*”) și art 7 b) din Codul Audiovizualului (“*să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri*”).

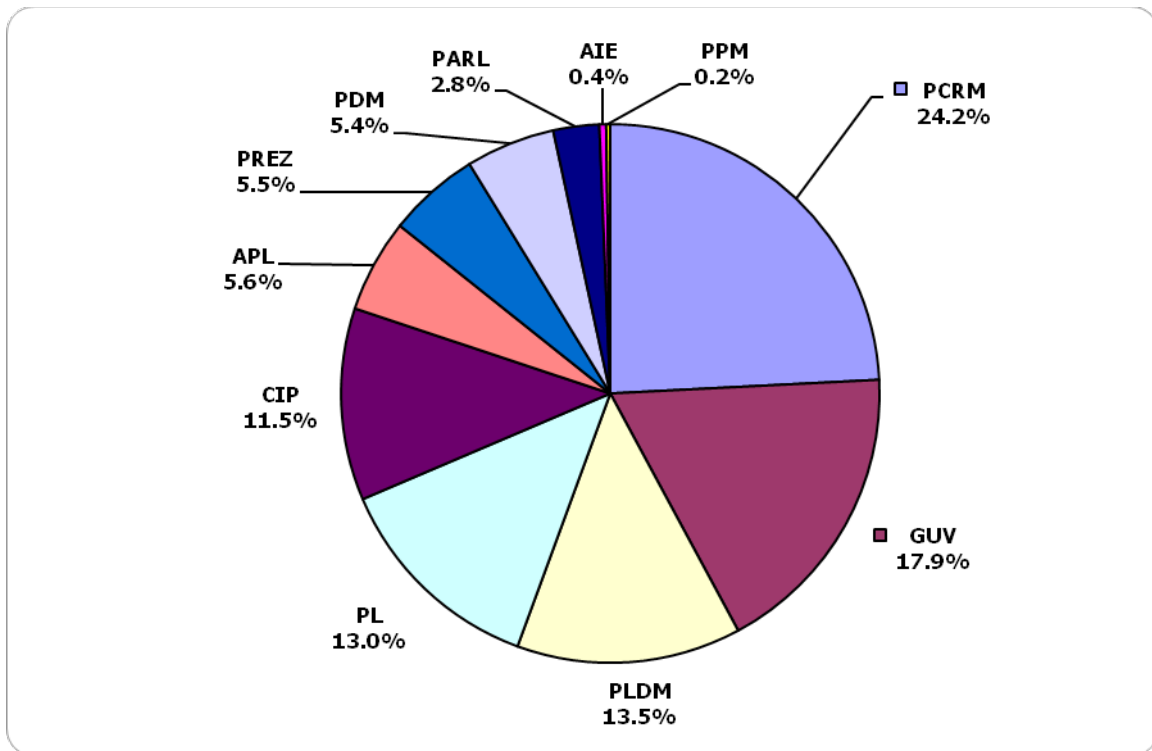
27.05.2011, segmentul de timp 22:14:30, materialul de la conferința de presă organizată de PCRM în care S. Sîrbu și G. Petrenco aduc acuzații grave CEC privind încălcarea Codului electoral, fără a oferi posibilitate reprezentanților CEC de a-și expune poziția.

30.05.2011, segmentul de timp _____, după un subiect de 20 min. Care reflectă marșul de protest organizat de PCRM în mun. Chișinău, eveniment din ziua precedentă, urmează un material de agitație electorală în favoarea PCRM, care a conținut un apel deschis de a vota la alegerile locale generale din 5 iunie în favoarea partidului nominalizat (PCRM). Fapt ce constituie o încălcare flagrantă a prevederilor art. 12 al Regulamentului CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale din 5 iunie 2011 („*publicitatea electorală nu poate fi plasată în emisiunile de știri*”).

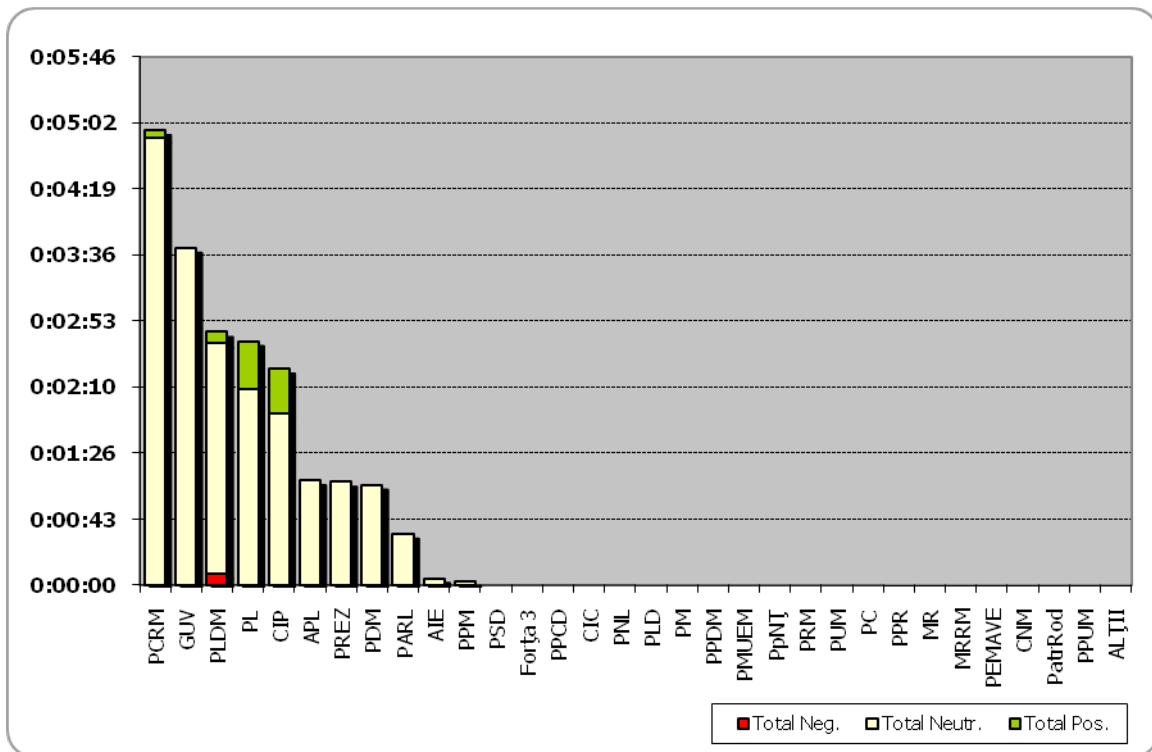
31.05.2011, segmentul de timp 22:22:48, știrea nr. 6 (Comentariul prezentatoarei: "Amenințare și agresiune din partea simpatizanților PLDM la adresa opoziției. Iurie Mazur, secretar al Comitetului Raional al PCRM a declarat că cei doi făceau agitație pentru marșul social, când au fost atacați de un consătean, care este agitator activ al lui Filat. Opinia PLDM referitor la acest caz nu este prezentată. Derogare de la art. 7 (c) Codul Audiovizualului: „*în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse*”).

În conformitate cu cele expuse mai sus, constatăm lipsa de echidistanță și tendențiozitate în edițiile de știri ale postului de televiziune NIT, care se manifestă prin agitație electorală deschisă în favoarea PCRM.

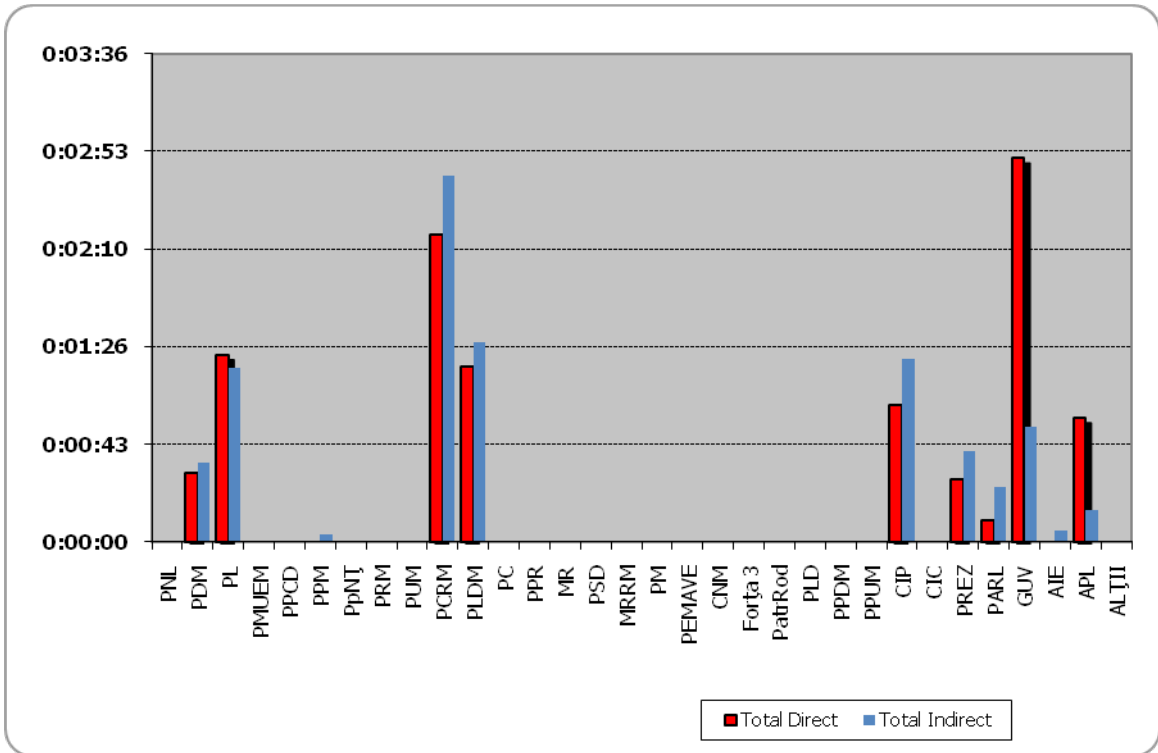
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

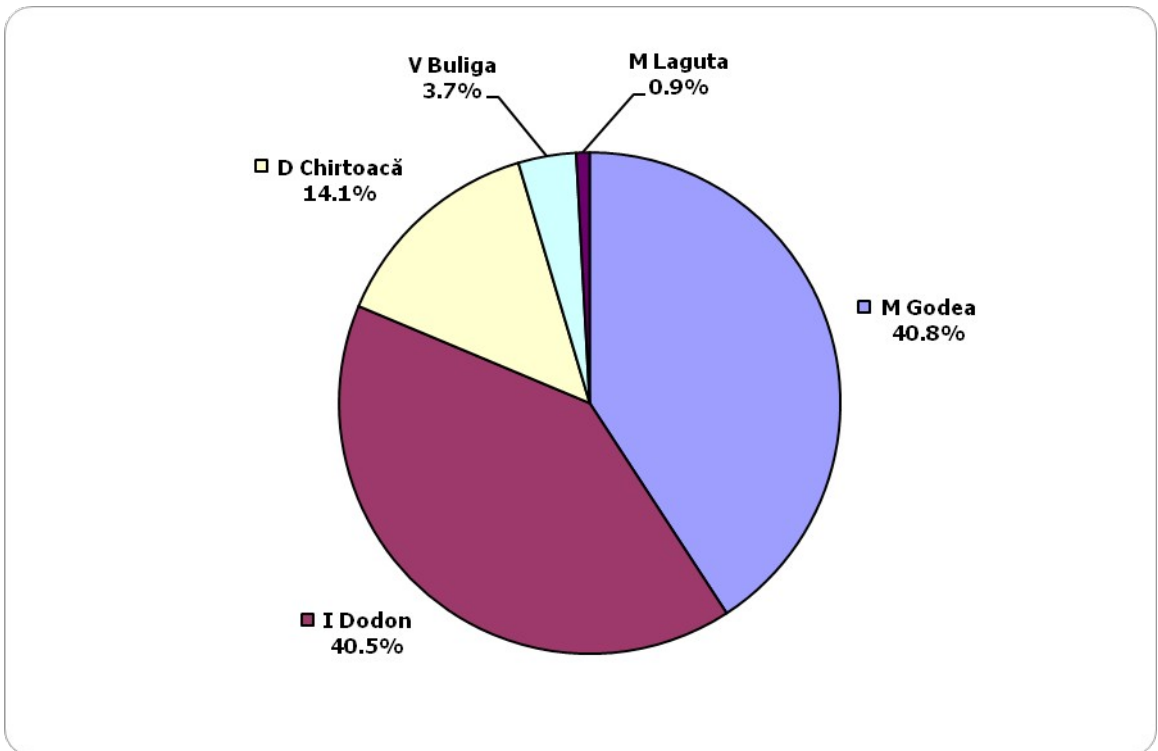

Distribuția timpului direct și indirect

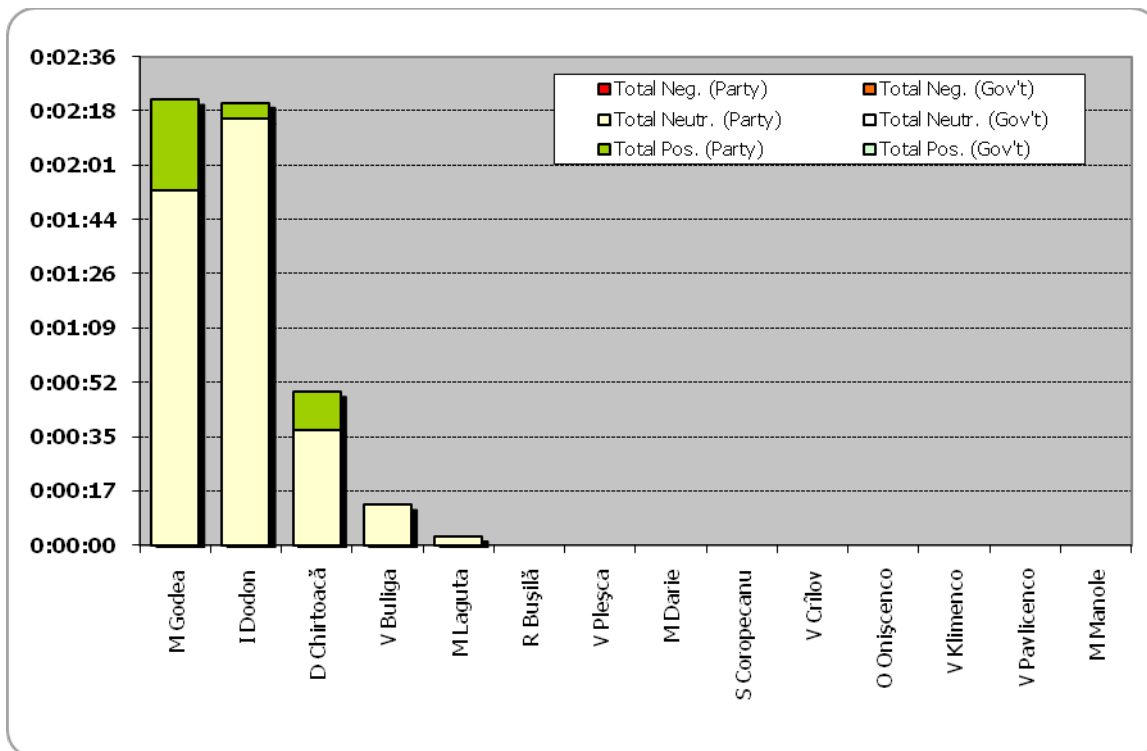
Comparativ cu posturile TV monitorizate, Euro TV Chișinău a oferit cel mai mic volum de timp reflectării subiectelor cu caracter politic sau electoral. Din cele 20 minute din volumul total de emisie, pe care acest post TV l-a dedicat reflectării actorilor politici, cea mai mare cotă a fost acordată partidului de opoziție PCR, care a constituit 24,2% din volumul de timp (situație similară atestată la posturile NIT și Publika TV). Guvernul a avut 17,9%, PLDM – 13,5% și PL – 13% din volumul reflectării în buletinele informative. Partidele și Guvernul au fost tratate preponderent neutru de către postul de televiziune EuroTV Chișinău.

Timpu total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpu și tonalitatea reflectării

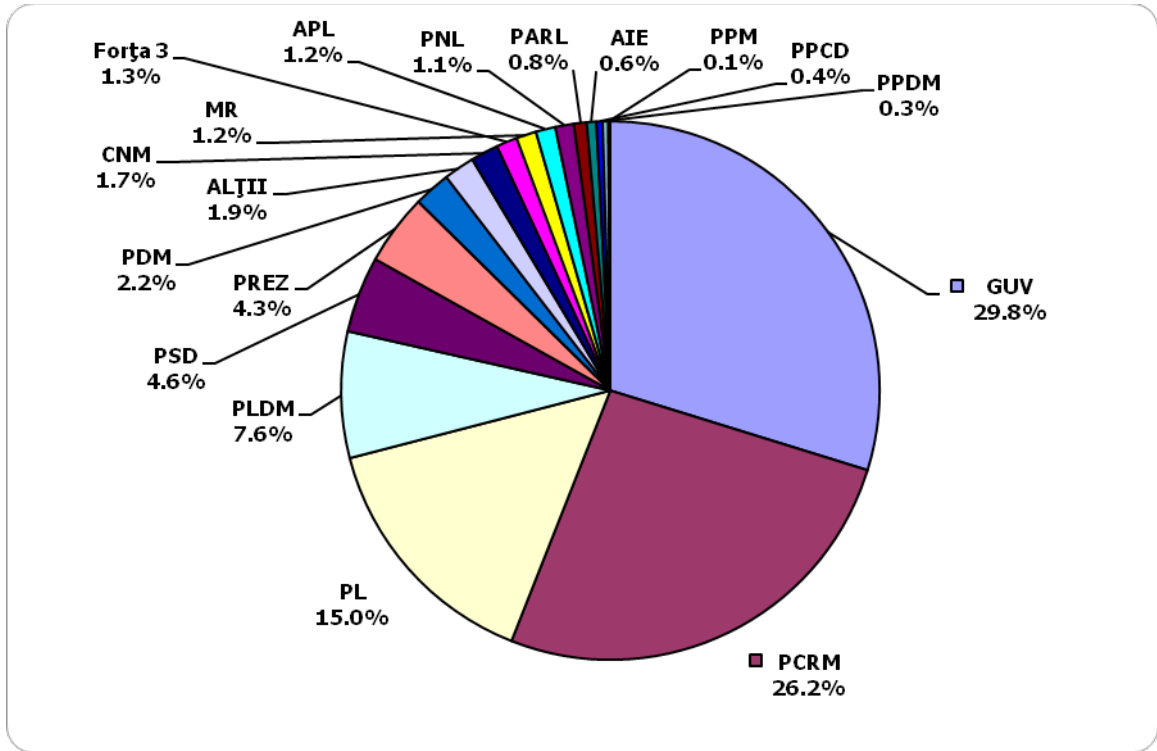

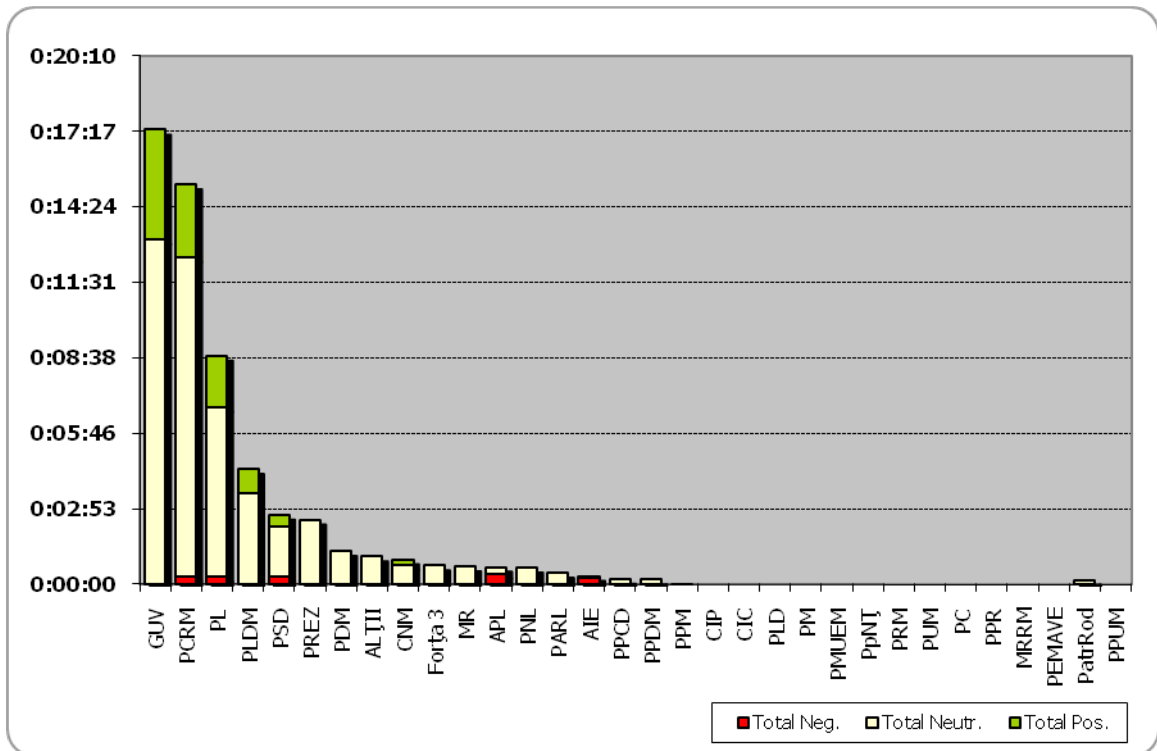
Cinci candidați la funcția de primar al mun. Chișinău au fost reflectați în știrile EuroTV Chișinău în cea de-a treia perioadă de monitorizare. Candidatul independent la funcția de primar, M. Godea, a primit cea mai mare cotă din volumul de reflectare dintre toți candidații la funcția de primar – 40,8%, I. Dodon a avut 40,5% iar D. Chirtoacă a obținut circa 14%. Candidații au fost prezentați neutru, uneori pozitiv.

Postul de televiziune Euro TV Chișinău a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate cazuri serioase care ar provoca îngrijorări vizavi de modul în care este reflectată campania electorală la postul de televiziune în cauză.

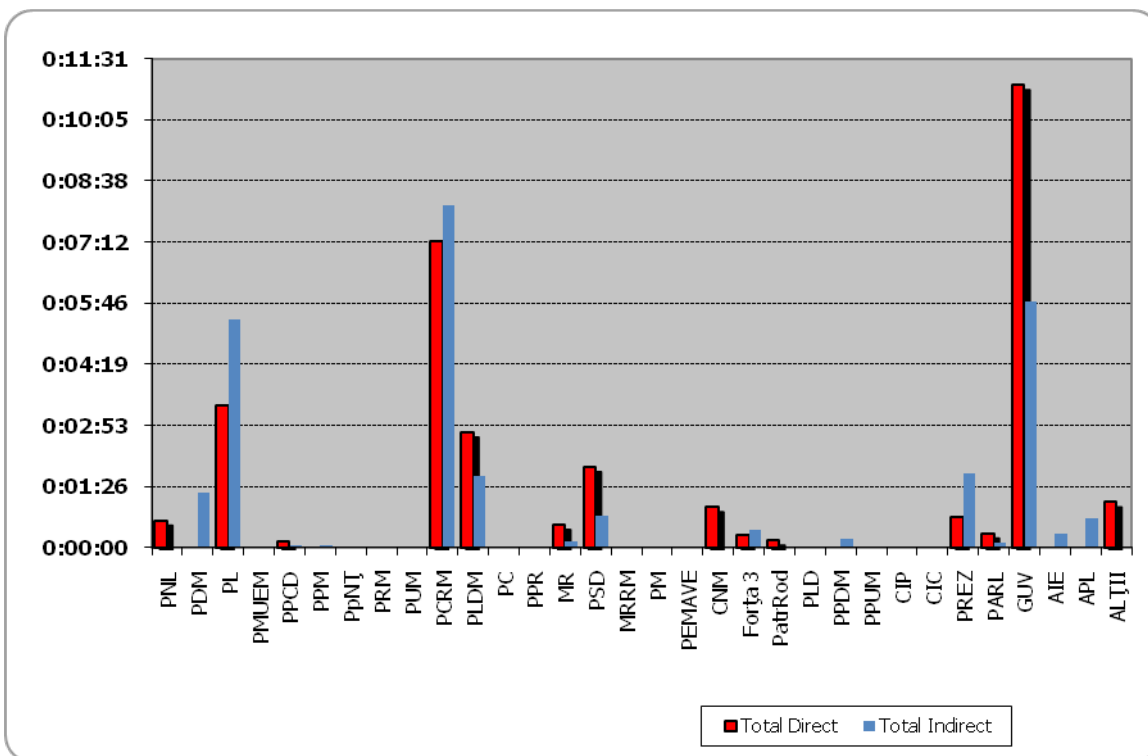
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

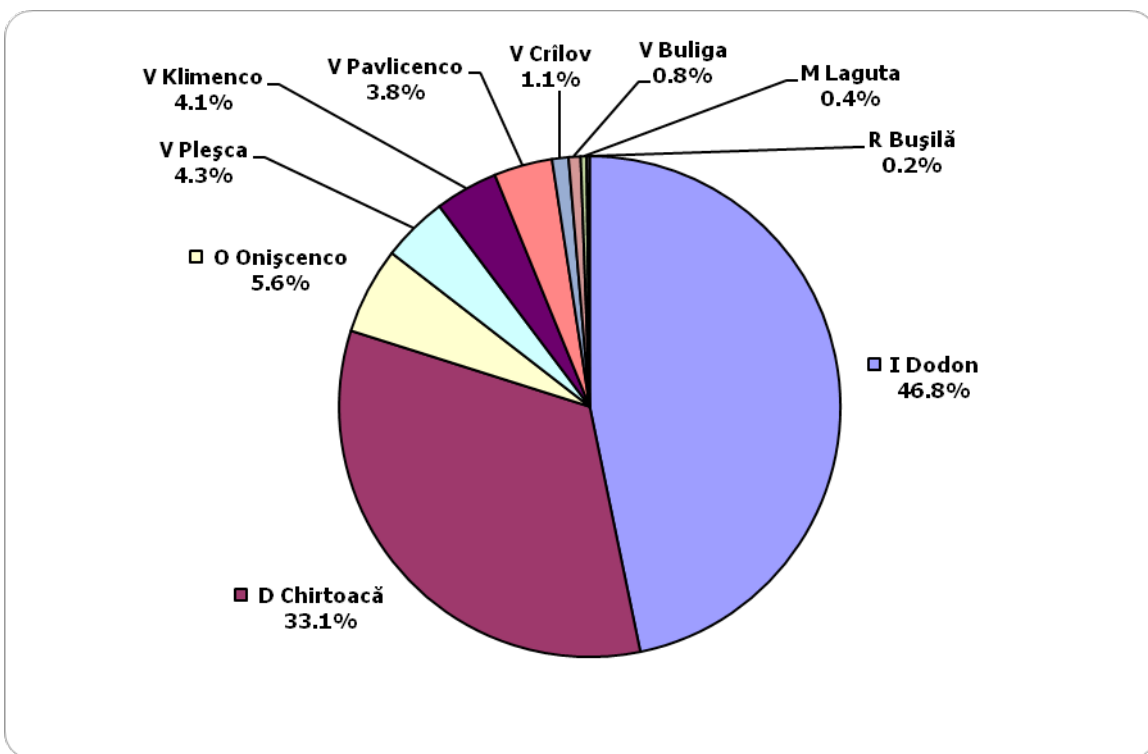

Distribuția timpului direct și indirect

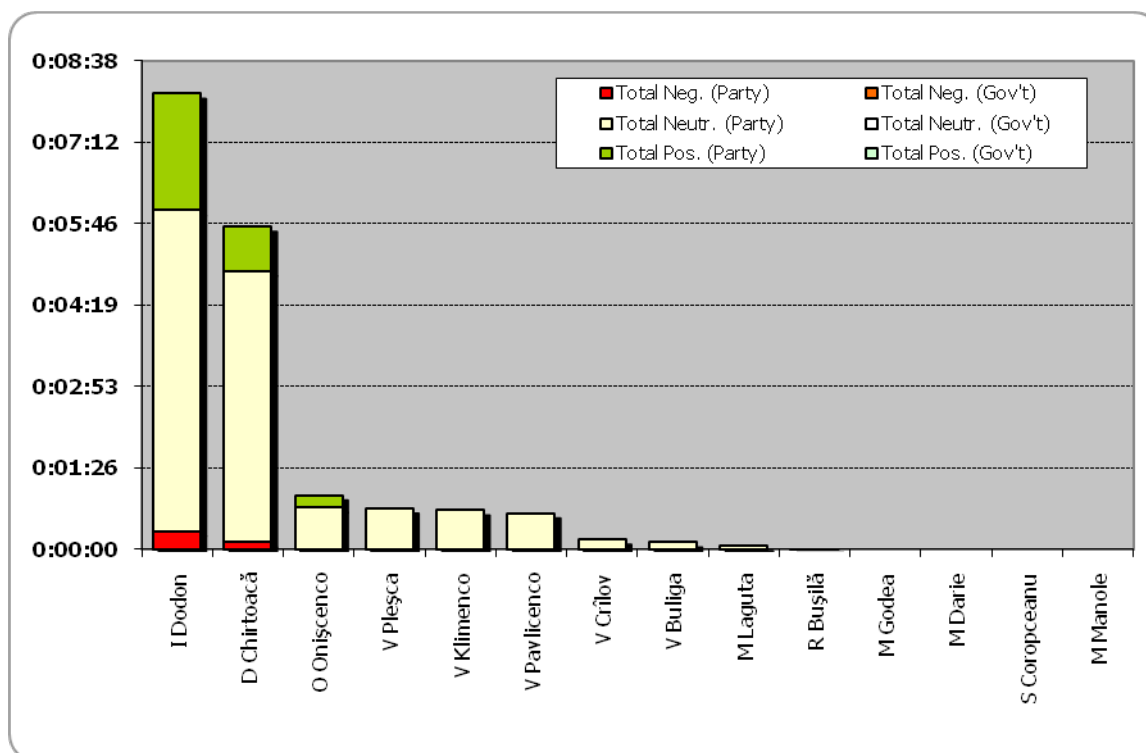

Postul de televiziune N 4 a prezentat un număr mare de subiecți politici, focalizându-se asupra subiecților: GUV- 29,8%, PCRМ – 26,2%, PL- 15,0%, PLDM- 7,6%, PSD -4,6%, PREZ – 4,3%, PDM – 2,2%. Reflectarea acestor subiecți a fost în ansamblu neutră, Guvernul beneficiind de cea mai mare prezentare directă, iar PCRМ a beneficiat de cea mai mare tratare indirectă.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

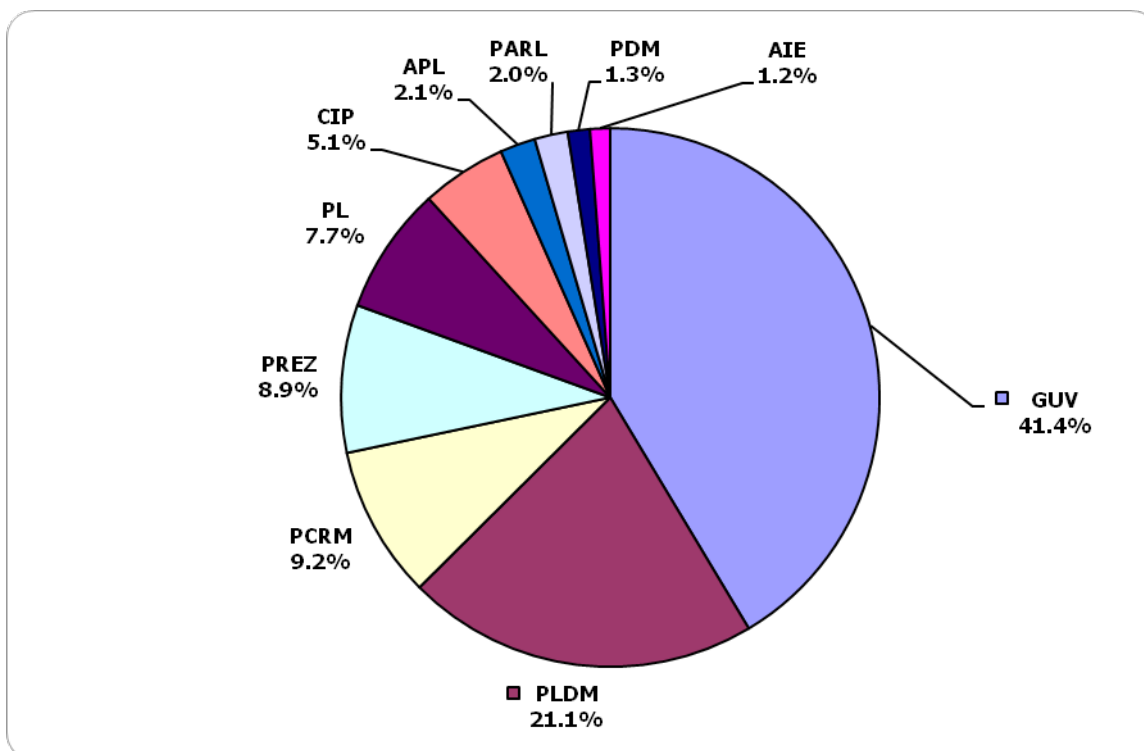

Comparativ cu celelalte perioade, N4 și-a extins considerabil numărul candidaților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău prezentați în buletinele de știri, pînă la 10 candidați din 14 înscrși în cursa electorală. Prezența acestora procentual reieșind din diagrama circulară se atestă astfel: I. Dodon- 46,8%, D. Chirtoacă – 33,1%, O. Onișcenco – 5,6%, V. Pleșca – 4,3%, V. Klimenco – 4,1%, V. Pavlicenco – 3,8%, V. Crîlov – 1,1%, V. Buliga – 0,8%, M. Laguta – 0,4% și R. Bușilă – 0,2%. Aceștia din urmă au fost prezentați în tonalitatea neutră.

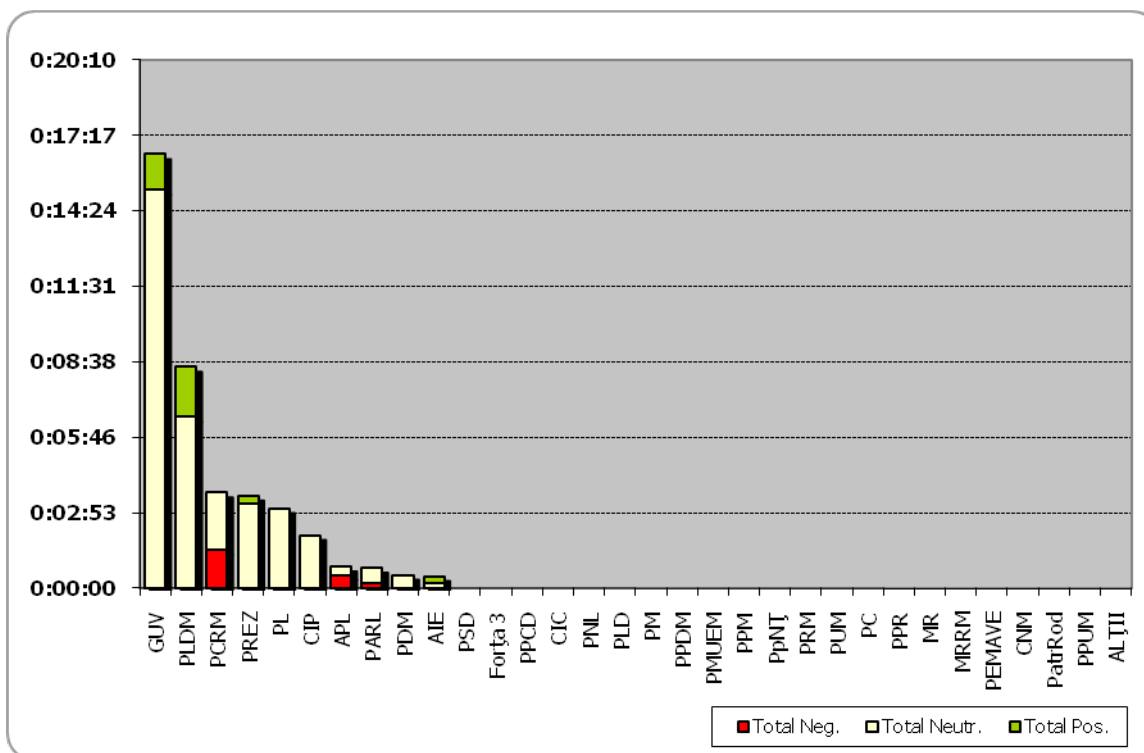
Postul TV N4, a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate careva cazuri serioase care ar provoca îngrijorări vizavi de modul în care a fost reflectată campania electorală în cadrul emisiunilor informative ale postului de televiziune în cauză.

TV 7

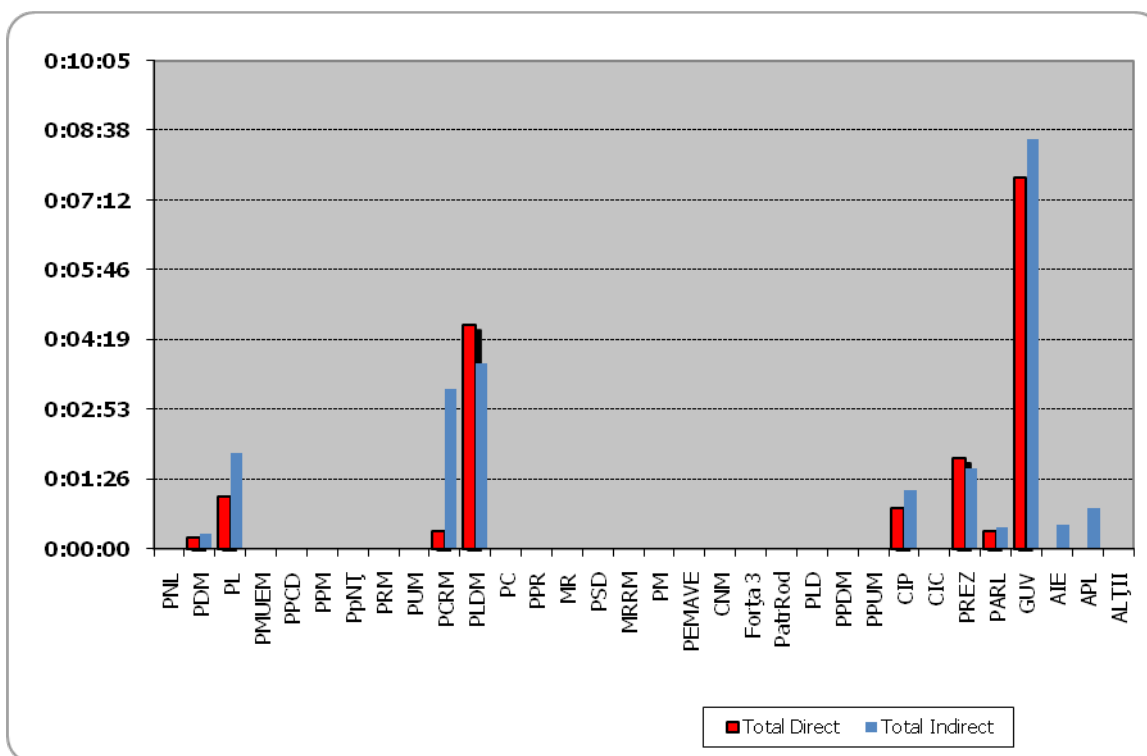
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

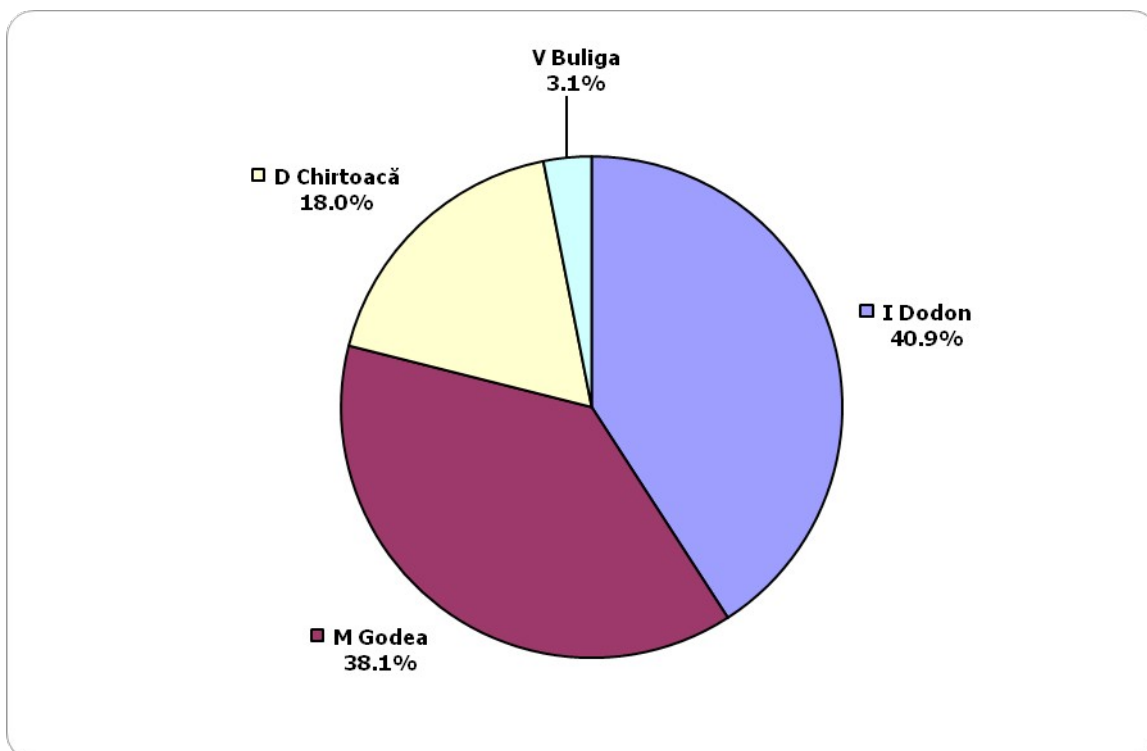
Distribuția timpului direct și indirect

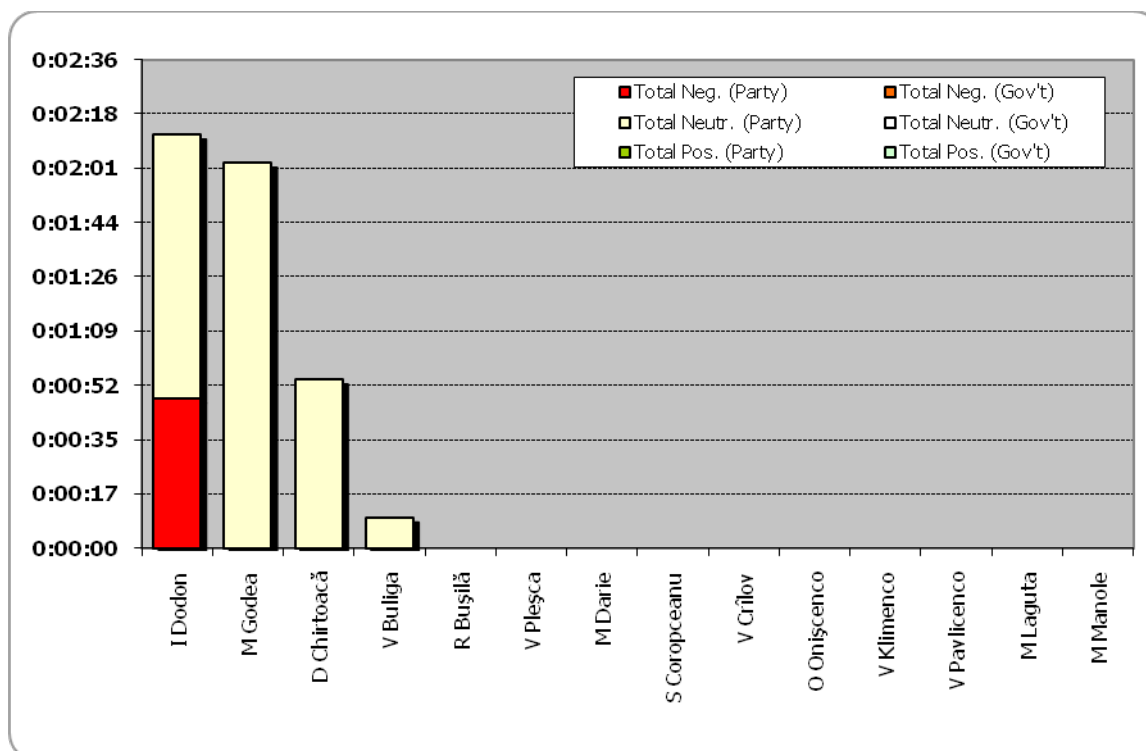
Comparativ cu posturile TV monitorizate, TV 7 se situează pe locul doi la capitolul cel mai mic volum de reflectare a subiecților cu caracter politic și electoral – puțin peste 40 minute din timpul total.

Partea dominantă a reflectării – 41,4% a fost dedicată Guvernului. PLDM a avut o cotă considerabilă din volumul de reflectare – 21,1%, PCRM a obținut 9,2% și PL – 7,7%. Președintele a avut 8,9% din volumul de reflectare relevantă la știri. În timp ce subiecții politici au fost prezentați destul de neutru, uneori pozitiv (Guvernul și PLDM), prezentarea PCRM a fost destul de negativă, totuși, luând în considerație volumul mic al timpului dedicat de acest post TV subiecților politici, nu este posibil de a conchide ferm această poziție.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

Tratarea negativă a PCRМ a fost legată în primul rând de reflectarea destul de negativă a lui I. Dodon, care a avut o cotă mare de prezență în știri (40,9%) dintre toți candidații la funcția de primar al mun. Chișinău. Acesta a fost reflectat negativ în cazul acuzațiilor victimelor evenimentelor din 7 aprilie 2009, care cer candidatului PCRМ la funcția de primar al capitalei, să-și ceară scuze publice referitor la declarațiile acestuia făcute în cadrul unei emisiuni televizate (Igor Dodon s-a referit la victimele din 7 aprilie 2009 în batjocoră numindu-le "așa numitele victime din 7 aprilie 2009") și retragerea acestuia din cursa electorală. I. Dodon acuză PL precum că reprezentanții partidului stau în spatele acestor declarații. Atît PL cît și persoanele care au avut de suferit din urma acestor evenimente au negat aceste acuzații.

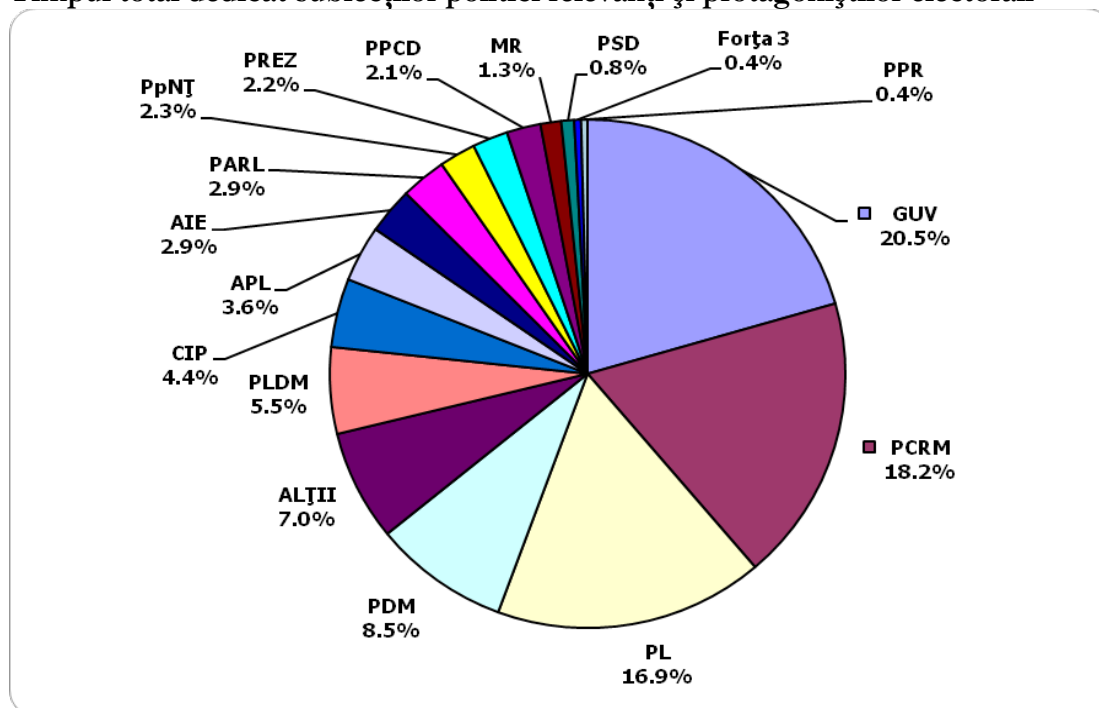
M. Godea, care a beneficiat de o prezentare neutră s-a clasat pe a doua poziție la capitoul reflectare a subiecților electorali (38,1%). Alți doi candidați la funcția de primar al municipiului Chișinău au figurat în buletinele informative ale postului de televiziune TV 7 cu o cotă de: 18% (D. Chirtoacă) și 3,1% (V. Buliga).

Postul de televiziune TV 7 a încălcat punctul 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova care prevede: "În perioada electorală sondajele de opinie cu tematică electorală se vor desfășura în condițiile art. 64 1 alin. (10) din Codul electoral. Difuzarea/publicarea rezultatelor sondajelor de opinie va fi însoțită de următoarele informații: denumirea organizației care a efectuat sondajul; data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metoda utilizată; dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare; solicitantul și sursa de finanțare a sondajului" în cadrul buletinului de știri din 30.05.2011 în segmentul de timp 18:06, a fost difuzată știrea privind sondajul de opinie cu referire la candidații electorali pentru primăria

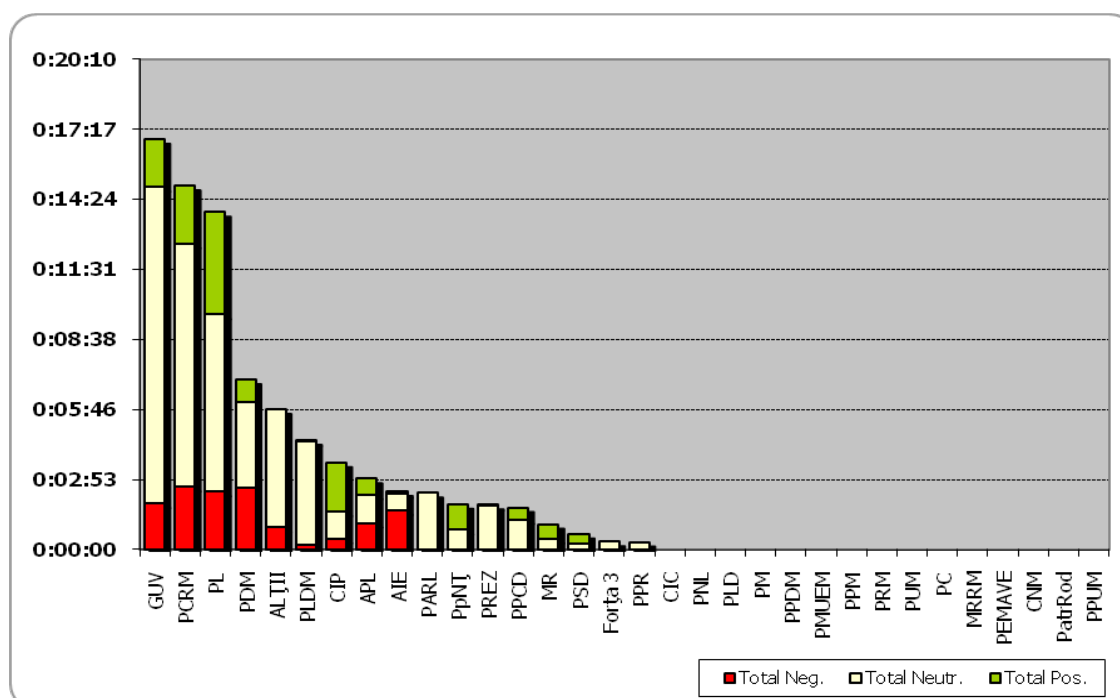
municipiului Chișinău realizat de către Barometrul Opiniei Publice. În cadrul reportajului a lipsit informația cu privire la solicitantul și sursa de finanțare. Aceeași derogare legislativă a fost depistată în cadrul știrilor din 27.05.2011 în segmentul de timp 18:02 unde au fost prezentate datele sondajului sociologic realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din RM, nefiind menționate data și intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul precum și metoda utilizată; dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare; solicitantul și sursa de finanțare a sondajului.

Jurnal TV

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

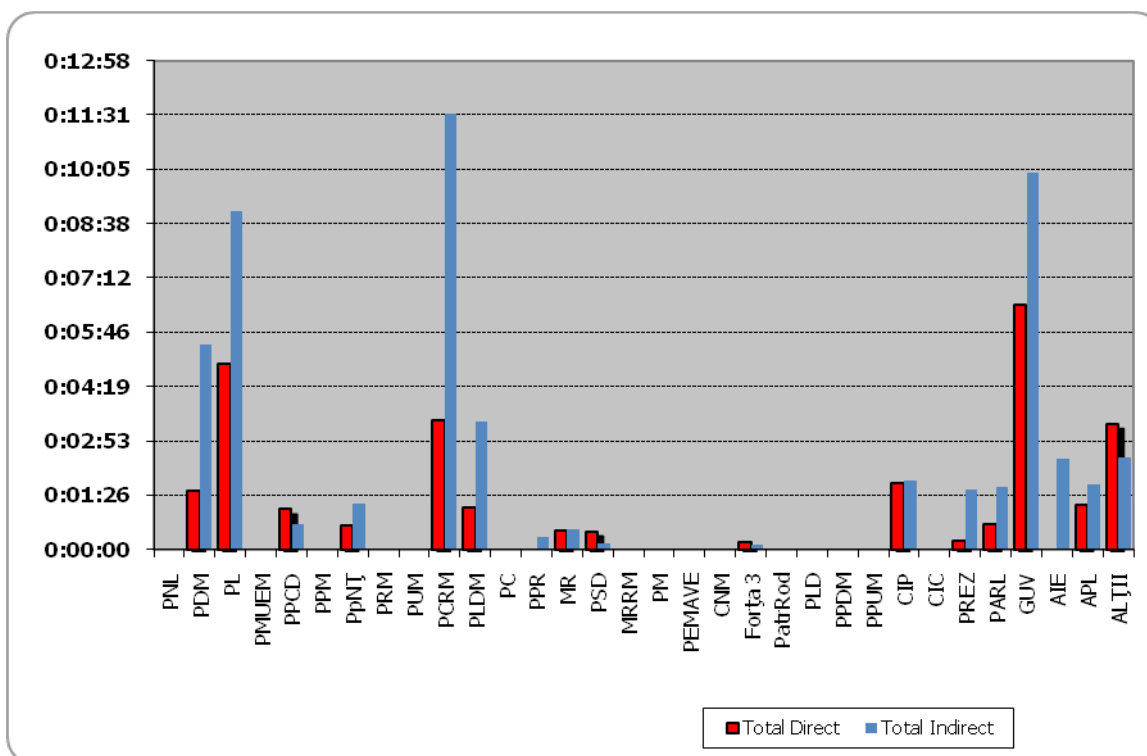

Timpul și tonalitatea reflectării

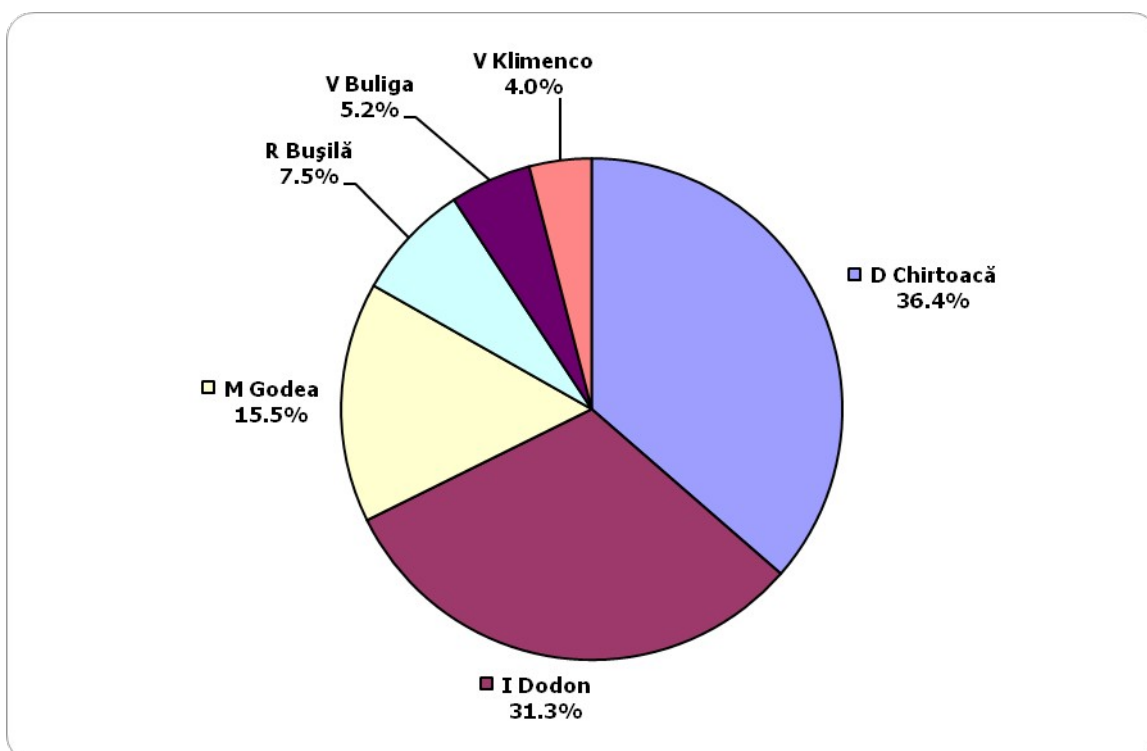
Distribuția timpului direct și indirect

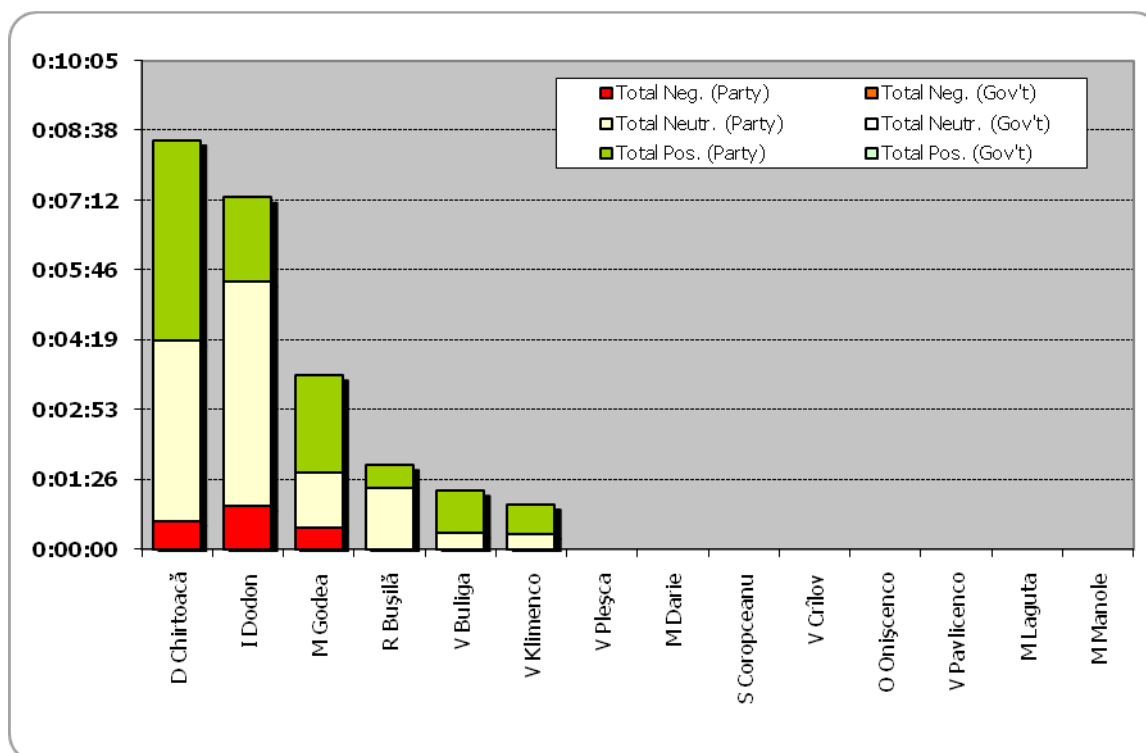
În comparație cu perioadele precedente de monitorizare, Jurnal TV a mărit considerabil volumul de reflectare a actorilor politici și a protagoniștilor electorali – fiind al doilea post TV după volumul de reflectare în perioada curentă de monitorizare.

Jurnal TV a oferit cea mai mare cotă de reflectare Guvernului (20,5%), PCRM (18,2%) și PL (16,9%). PDM și PLDM de asemenea au avut cote semnificative în volumul de reflectare – 8,5% și 5,5% respectiv. Prezentarea subiecților politici a reflectat opinii și poziții diverse, inclusiv o intensitate de informație atât critică, cât și pozitivă despre actorii politici.

Timpu total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

Jurnal TV a prezentat informații despre șase candidați la funcția de primar al mun. Chișinău, axându-se preponderent pe candidații favoriți în cursa electorală. Cele mai mari cote din volumul de reflectare au fost acordate lui D. Chirtoacă și I. Dodon, care au avut 36,4% și respectiv 31,3% din volumul de emisie al buletinelor informative. M. Godea a avut 15,5%. Restul timpului (circa 17%) s-a distribuit între candidații R. Bușilă, V. Buliga și V. Klimenco. Prezentarea candidaților a fost preponderent neutră sau pozitivă, cu anumită informație critică care s-a referit inclusiv și la cei trei candidați care au avut cote maxime în reflectarea buletinelor de știri.

În cadrul buletinelor de știri ale postului Jurnal TV au fost depistate derogări de la art. 7, alin. 4, lit. (c) al Codului Audiovizualului în următoarele subiecte:

26.05.2011 (20:13), Subiect în care PLDM amenință cu judecata Poșta Moldovei, din motiv că scrisorile electorale ale PLDM nu ajung la destinatari. A lipsit poziția reprezentanților Poștei Moldovei.

29.05.2011 (20:05) Reportaj despre V. Busuioc (Partidul pentru Neam și Țară) care s-a lansat în campanie electorală în satul Tudora. Fiind prezent la eveniment S. Mocanu a declarat că: percheziția din satul Tudora, soldată cu împușcarea ofițerului de la CCCEC, a fost comandată de PDM. A lipsit poziția PDM.

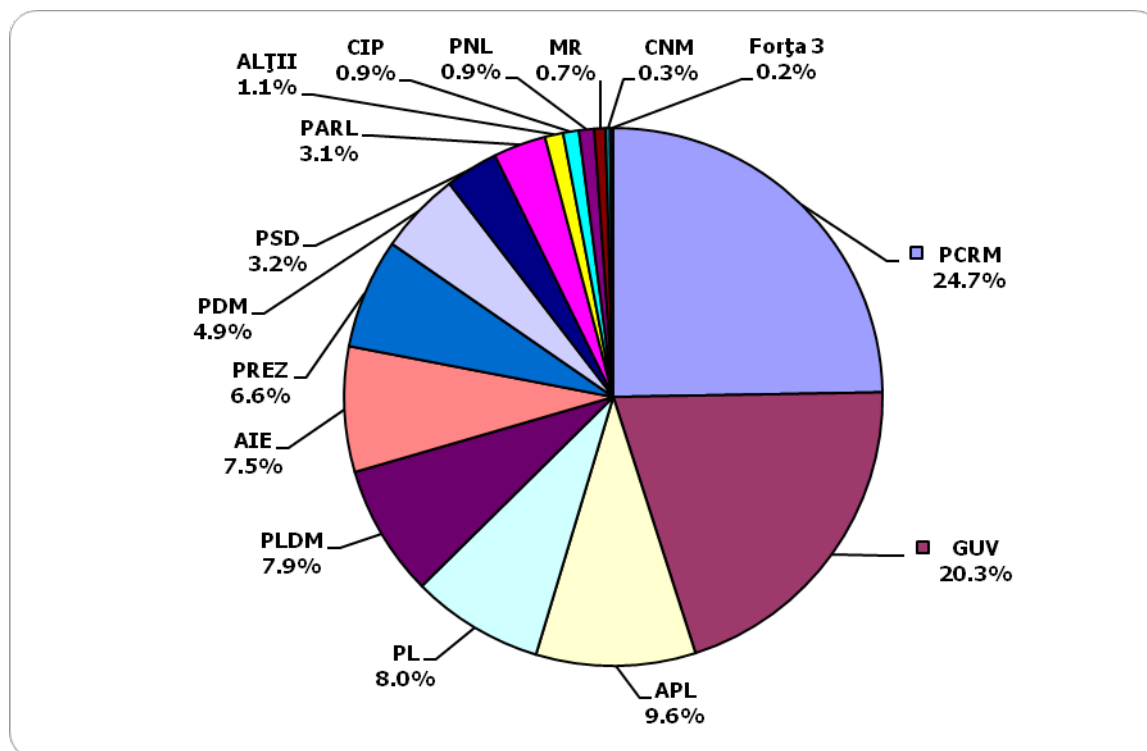
31.05.2011 (20:08) Reportaj în care PPCD acuză primăria municipiului Chișinău și Guvernul că nu colaborează și permit distrugerea centrului istoric al orașului. La fel ei își exprimă nedumerirea și nemulțumirea față de indiferența instanței de judecată care nu le-ar fi examinat sesizările. A lipsit poziția APL și Guvernului.

Totodată au fost depistate derogări de la punctul 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din RM care prevede: "În perioada electorală sondajele de opinie cu tematică electorală se vor desfășura în condițiile art. 64 (1) alin. (10) din Codul electoral. Difuzarea/publicarea rezultatelor sondajelor de opinie va fi însoțită de următoarele informații: denumirea organizației care a efectuat sondajul; data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metoda utilizată; dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare; solicitantul și sursa de finanțare a sondajului."

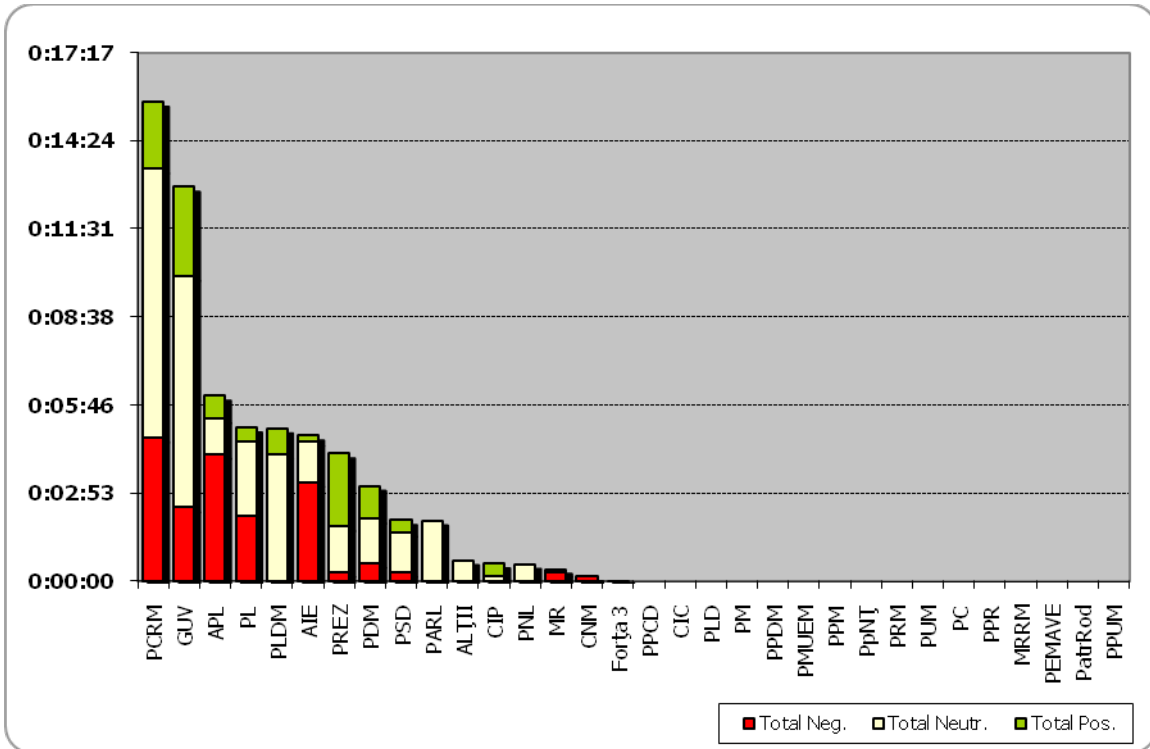
27.05.2011 (20:06) și 30.05.2011 (20:04) Subiectele cu privire la rezultatele sondajului realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova nu au conținut informații despre solicitantul și sursa de finanțare.

Publika TV

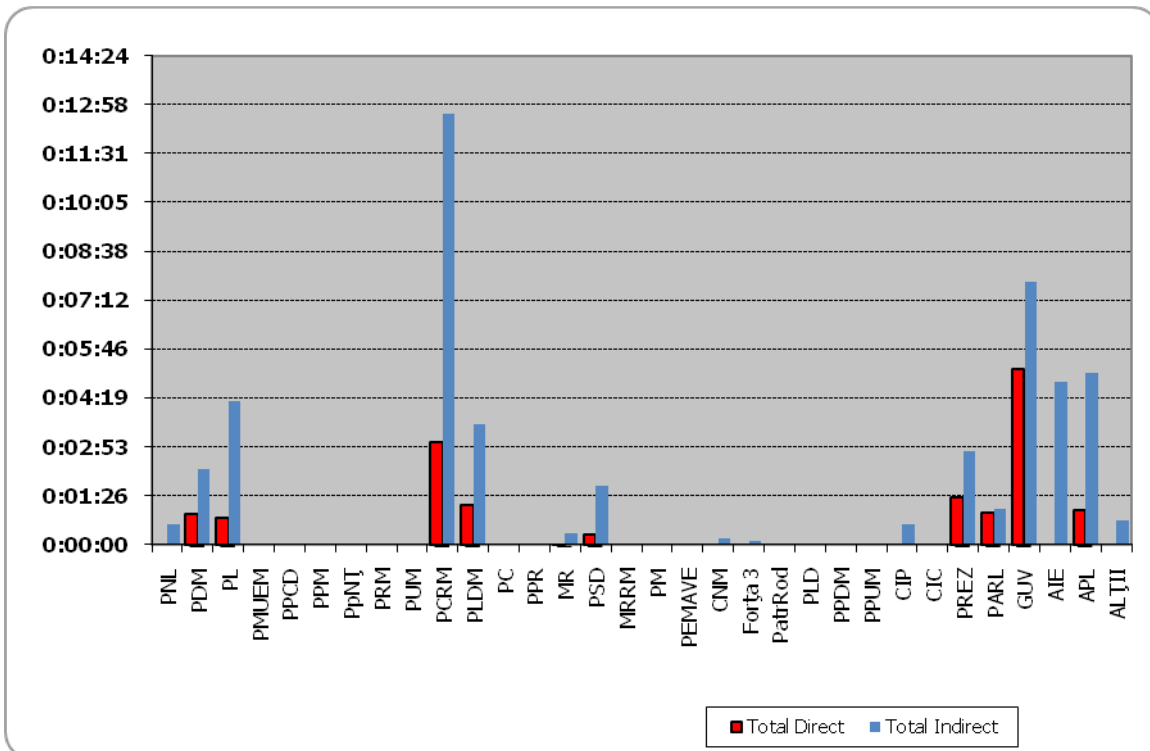
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

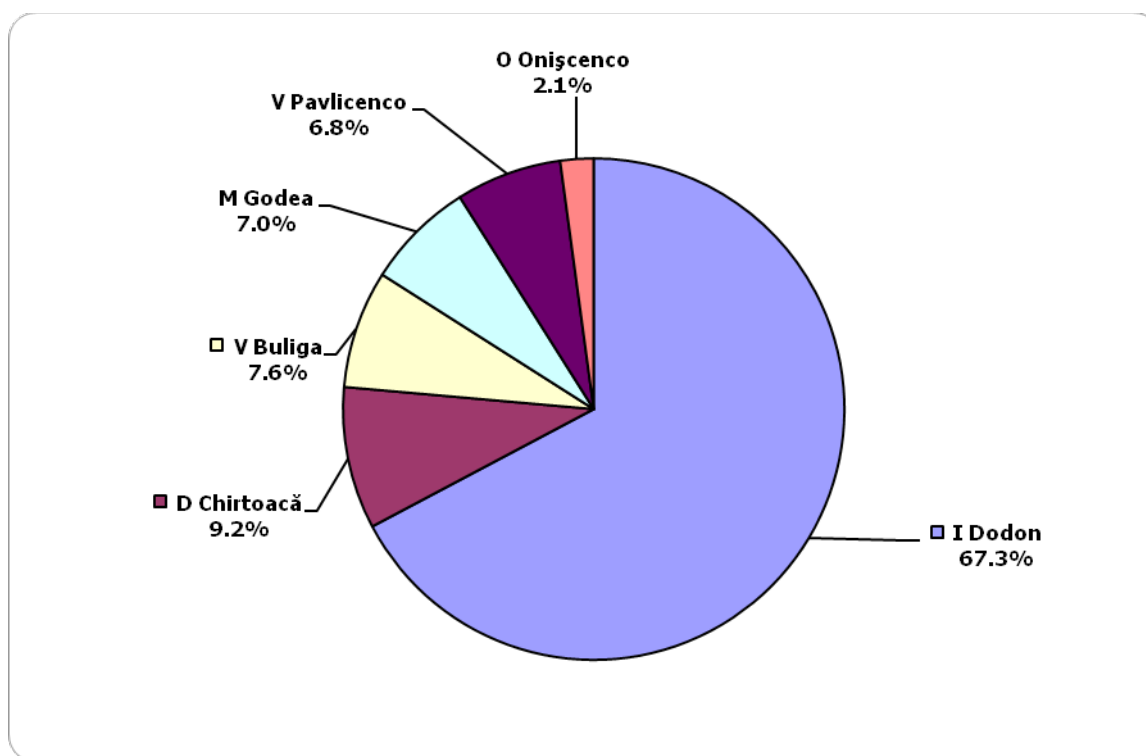
Distribuția timpului direct și indirect

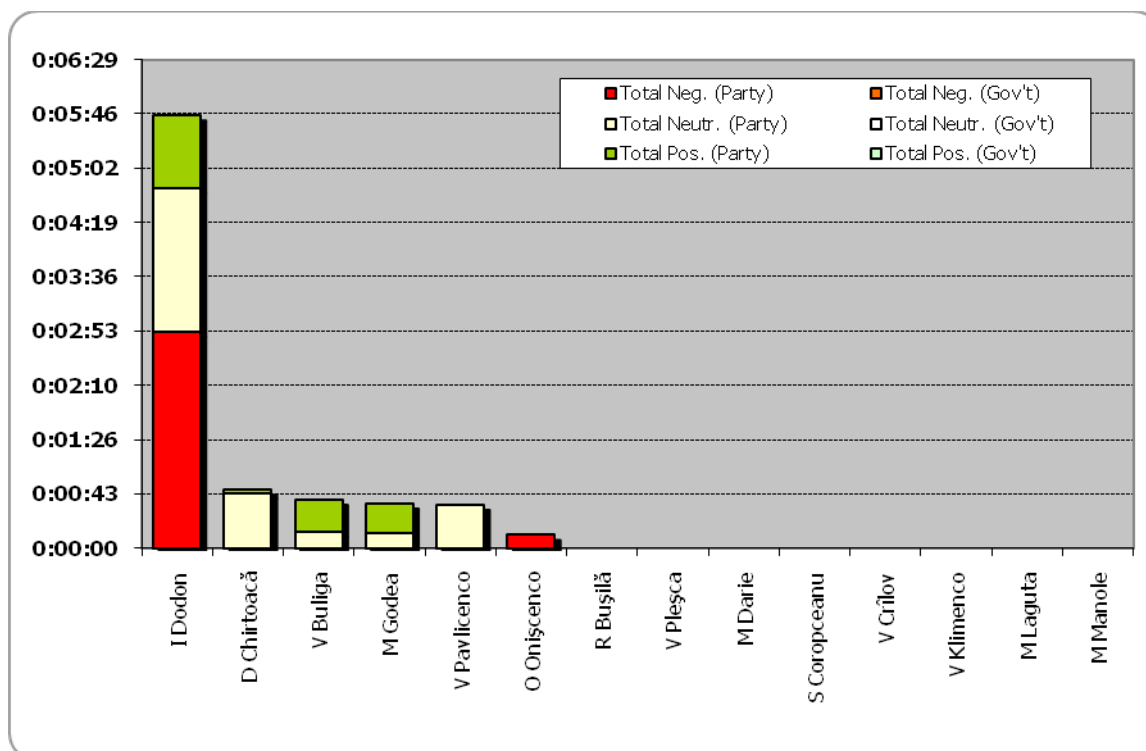
Timpul total al reflectării activității concurenților electorali a fost distribuit astfel: PCRM – 24,7%, Guvernul – 20,3%; APL – 9,6%; PL – 8,0% ; APL – 9,6%; PL – 8,0%; PLDM – 7,9%; AIE – 7,5%; PREZ – 6,6%, PDM – 4,9%; PSD – 3,2%; PARL – 3,1%. Activitatea Guvernului e prezentată preponderent în tonalitate pozitivă. CIP, partidelor și formațiunilor politice PNL, MR, CNM, Forța 3 le-a revenit o parte ne semnificativă din timpul de prezentare în buletinele de știri.

În comparație cu perioada 12-20.05.2011, timpul oferit pentru reflectarea activității Guvernului a scăzut de la 31,3% la 20,3%, iar reflectarea activității PCRM a crescut de la 16,3% la 24,7%. Acestea se datorează, în mare parte, activității intense a formațiunii care a organizat un număr mare de evenimente electorale. Timpul acordat activității concurenților electorali a fost preponderent indirect.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

Numărul candidaților la funcția de primar al municipiului Chișinău, activitatea cărora a fost reflectată în edițiile de știri, a crescut, în comparație cu perioada 12-20 mai 2011, de la 4 la 6 candidați electorali. Procentual timpul revenit fiecărui candidat arată astfel: Igor Dodon – 67,3%; Dorin Chirtoacă – 9,2%; Valentina Buliga – 7,6%; Mihai Godea – 7,0%; Vitalia Pavlicenco – 6,8%; Oleg Onișcenco – 2,1%.

Activitatea candidatului electoral Igor Dodon a fost reflectată, preponderent, în tonalitate negativă (pozitiv – 0 min. 58 sec, neutru – 1 min. 54 sec, negativ 2 min. 53 sec.).

Conform p. 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masa din Republica Moldova, „...Difuzarea/publicarea rezultatelor sondajelor de opinie va fi însoțită de următoarele informații: ... solicitantul și sursa de finanțare a sondajului”. Sursa de finanțare nu a fost prezentată în cadrul subiectului despre rezultatele sondajului Barometrul Opiniei Publice (30.05.11 – 21:06).

În linii generale postul Publika TV a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor ce vizau situații de conflict, nu au fost depistate abateri grave de la legislația în vigoare, cu excepția derogării de la p. 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova.

Concluzii

Analiza cantitativă a datelor raportului de monitorizare scoate în evidență fenomene generale tuturor posturilor TV. În comparație cu primele perioade ale campaniei electorale, în care buletinele informative ale canalelor TV s-au axat pe reflectarea candidaților electorali la funcția de primar al municipiului Chișinău, în cea de a treia perioadă se observă o reflectare sporită a liderilor politici și a reprezentanților Guvernului.

Postul public Moldova 1 a reflectat cel mai mare număr de actori politici, totodată, Guvernului i s-a acordat un volum mare de emisie, cu o tonalitate predominant pozitivă.

NIT a demonstrat constant o poziție de susținere și favorizare a PCRM, atât prin volumul mare de timp de antenă acordat, cât și prin tonalitatea pozitivă în care au fost reflectați reprezentanții acestui partid, de menționat lipsa totală a unor opinii și poziții critice față de PCRM. În același timp NIT prezintă AIE într-o lumină preponderent negativă. În perioada vizată de raport, NIT s-a axat în special pe reflectarea activității unui singur partid politic PCRM.

Posturile Euro TV Chișinău, Prime, N4, au respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative pe perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate cazuri serioase care ar provoca îngrijorări față de modul în care este reflectată campania electorală. Totodată, în buletinele informative ale postului de televiziune Prime s-a observat o ușoară favorizare a PDM și a concurentului său electoral la funcția de primar al municipiului Chișinău, Valentina Buliga.

Posturile Moldova 1, TV 7, Jurnal TV și Publika TV au încălcat p. 21 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, „...*Difuzarea/publicarea rezultatelor sondajelor de opinie va fi însoțită de următoarele informații: ... solicitantul și sursa de finanțare a sondajului*” prin prezentarea datelor incomplete ale sondajelor realizate de instituțiile sociologice.

Au fost depistate derogări de la art. 7 (4) c) al Codului audiovizualului: *“Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât:.. în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”* la posturile de televiziune, Jurnal TV și NIT, în cazul acestuia din urmă s-au atestat și devieri de la prevederile art. 7 (4) lit. b) al Codului: *“Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât:.. să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri”*.

Lista abrevierilor

GUV – Guvernul Republica Moldova
PREZ – Președintele interimar al Republica Moldova
PARL – Parlamentul Republica Moldova
AIE – Alianța de Integrare Europeană
APL – Autoritățile Publice Locale
PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
PLDM – Partidul Liberal Democrat din Republica Moldova
PL – Partidul Liberal
PDM – Partidul Democrat din Republica Moldova
CIP – Candidat Independent la funcția de Primar
CIC – Candidat independent la funcția de Consilier
PSD – Partidul Social Democrat
PPCD – Partidul Popular Creștin Democrat
PNL – Partidul Național Liberal
Forța 3 – Mișcarea Social Politică „Forța 3”
PLD – Partidul Legii și Dreptății
PM – Partidul Muncii
PPDM – Partidul Popular Democrat din Moldova
PMUEM - Partidul “Moldova Unită — Единная Молдова”
PPM – Partidul Patrioții Moldovei
PpNTȚ – Partidul pentru Neam și Țară
PRM – Partidul Republican din Moldova
PUM – Partidul Umanist din Moldova
PC – Partidul Conservator
PPR – Partidul Popular Republican
MR – Mișcarea social-politică „Ravnopravie”
PEMAVE – Partidul Ecologist „Alianța Verde” din Moldova
CNM – Casa Noastră Moldova
PatrRod – Partidul Socialiștilor din Republica Moldova „Patria Rodina”
PPUM – Partidul Politic pentru Unirea Moldovei